MADEN-İŞ

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASI YAYIN ORGANI, 15 GÜNDE BİR ÇIKAR

Sayı : 23 15 Şubat 1970

İş Kazalarının Sebebi Patronlardır.

Günbe gün işçilerin yaralanma, ölüm, haberleriyle karşılaşıyoruz. Makinalar ve sahiplerinin, işçileri sömürdüğü yetmiyormuş gibi kollarını, gözlerini hayatlarını da alıp gittiği oluyor çoğu zaman.

Geri kalan bütün ömrünü sakat olarak yaşayacak işçiler bir köşede acılarıyla başbaşa kalıyorlar. Bir gözü kör, bir kolu sakat, kalmış bir işçi başka ne yapar. Yada hayatını kaybetmiş bir işçinin ardında kalan çocuklara kim bakar. Bütün hayatını namusluca gece gündüz çalışarak geçirmiş bir işçi bir sabah aniden sakat kaldığında yapyalnız olduğunu görür. Tutacak kimse yoktur elinden. Sigortadan nice dolaplar dönderirse para alır. Patron sakat işçiyi başından atmak için allem eder, kallem eder. Hükümet dersen patrondan yana. Olaki devrimci bir sendika üyesidir, hakkını daha güçlenmiş olarak almaya çalışır. Hem en çok çalışan işçi olacak hem kazaların belâlısı başına gelecek, sonra da sakatlanmış bir işçiye geri kalan ömrünü rahat geçirecek parayı çok görecekler. Neden böyle oluyor? Aşağıda okuyacağınız gibi Dünya'da en çok iş kazası olan ülkelerden biri de Türkiye'dir. Peki bu, neden oluyor? Bu soruya cevap verelim. Şu Türkiye az gelişmiş bir sanayiye sahiptir. Yani Makinalaşma, teknik, ileri değildir. Zaten bu sanayi yama bir sanayidir. Yabancı sermayeye bağlıdır. Ve bizim patronlarımız, (kapitalistler) kısa zamanda milyonlar vurmak için işçileri insafsızca gayri insanî şartlarda çalıştırmakta, uzmanlaşmamış, makinadan anlamıyan işçilerin kazaya uğramalarına sebep olmaktadırlar. Büyük paralar ödenmesin diye geniş bir teknik kadro çalıştırmadığı ve koruyucu tedbirler almadığı için işçiler makinaya kendilerini kaptırmaktadırlar. Her gün bunun örneğiyle karşılaşılmaktadır. Aslında bu işçiyi hayvan olarak gören, bir patron zihniyetinin sonucudur. Yani dönüp dolaşıp memlekete, makinalara, ürünlere, güzel olan herşeye patronlar sahip olduğu için bunlar olmaktadır düşüncesine varıyoruz. Bu sebeptendir ki iş kazaları çok oluyor, bu sebeptendir ki, işçi kazaya uğradığı zaman eli boş kalıyor.

Uluslararası Çalışma Teşkilâtının yaptığı istatistiklere göre Türkiye, iş kazaları yönünden Dünya ülkeleri arasında ön sıralarda yer almaktadır. Eldeki istatistiklere göre, 1963 - 1967 yılları arasında meslek hastalıkları yüzünden kaybedilen iş günü sayısı 7 milyon 806 bin 393 dür.

Yine Uluslararası Çalışma Teşkilâtının rakamlarına göre, Türkiyede ki iş kazaları ve meslek hastalıklarında yüksek oranda bir artış olmaktadır. Başlı başına bir dert olan meslek hastalıklarında ki artış, önceki yıla oranla 1968 yılında yüzde 17 artmıştır. İş kazalarında ise, yine aynı yıllar arasında yüzde 11 artış görülmüştür. Daimi iş görememezlik olaylarında da 1967 yılına oranla 1968 yılında yüzde 13, ölümler arasında ise, yüzde 26 artış kaydedilmiştir.

Sadece Maden kazasında ölen işçi sayısı 1963 - 1965 yıllarında 42 bine ulaşmıştır. 1965 yılında iş kazalarına uğrayan işçilere ödenen tutar ise ancak 90 milyon liradır.

Diğer taraftan; bilindiği gibi, 1965 yılında Merzifon'a bağlı Çeltek linyit işletmelerinde meydana gelen infilâkta 69 kişi ölmüştür. İnfilâk altı sene önce ocakta çıkan yangını önlemek için çekilen ve «yangın barajı» adı verilen duvarın yıkılması ve alevlerin ocağa yayılarak içeride biriken grizu gazının birden tutuşması sonucu meydana gelmiştir. Patlama, 1001 numaralı bölmede vukua gelmiş ve burada çalışan işçiler feci şekilde ölmüşlerdir. Beş numara ile 1004 sayılı bölmelerde çalışan işçiler ise kurtulmuşlardı. Çöken ocakta yangın çıktığından önceleri kurtarma ekipleri içeriye girememişlerdir. Üç yüz metre derinlikte bulunan işçiler, civar köylerden olduklarından olay, kısa zamanda bütün çevreye yayılmış ve binlerce köylü Çeltek'e akın etmişti.

Sigorta Primlerimizin Başına gelenler

İBRAHİM TÜRK

— Sigorta primlerini kimler öderler?
— Ücretin yüzde onbir kadarını işveren, yüzde yedisini de işçi öder.
— Gerçekten bu cevap doğru mudur?
— Evet, doğru.

— Görünüşte ve yasaya göre doğru bu cevap. Ama görünüş ile gerçek aynı değildirler. Gerçek başka, görünüş gene başkadır.

— İşveren kapitalist, sigorta primlerini sermayesinden mi öder kârından mı? Bunu bilmeden soruya doğru cevap veremeyiz.

— Hep biliriz ki işverenler, kapitalisttirler sermayelerinden hiçbir kuruş bir yere harcamazlar. Vergiler, sigorta primleri, işçi ücretleri ve başka giderler hep kârdan ödenirler. Eğer bu giderler sermayeden ödenirse bir gün sermaye azalır ve işleyemez hale gelir. Sermayenin temel yasalarından birisi sürekli olarak büyümektir. Sermaye daima büyümek istediği için vergi, sigorta primi, ücret gibi nedenlerle azalmaya dayanamaz. Siz hayatta, bazı haller dışında, azalan, küçülen sermaye gördünüz mü? Çalıştığınız işyerleri size bunu açık ve seçik olarak gösterir.

— Sigorta primlerinin kârdan ödenmesi verdiğimiz cevabın yanlış olduğunu mu gösterir?

— Evet. Sigorta primlerinin kârdan ödendiğini sayarsak, primleri işveren kapitalistlerin değil, tümünü işçilerin ödediklerini kabul etmek zorundayız.

— Neden işçilerin ödediklerini kabul etmek zorunda kalalım?

— Neden mi? Kâr; karşılığı işçilere verilmeyen fazla iş süresinde elde edilen değerlerin paraya çevrilmesinden meydana gelirde ondan. Demek ki daha önce işveren kapitalist işçinin hakkı olan geliri kendi kasasında topluyor, sonra da bu toplanmış paralardan, primdi, vergiydi, şuydu, buydu ödeme yapıyor. Şimdi anlaşıldı mı sigorta primlerimizi kimler ödüyor?.

— Primlerimizin başına gelenler burada bitmedi.

— Ne var daha...

— İşveren kapitalistler ödemedikleri bu paraları kendileri ödemiş gibi vergilerinden indirimde kullanırlar. Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesi vergiden indirilecek giderleri sayarken «hizmetli ve işçilerin.. sigorta primleri» safi kazancın tespit edilmesi için gelirden indirilir demektedir. Yani 100.000 lira yıllık sigorta primi ödüyorsa bu 20 bin lira için işveren kapitalist vergi ödemeyecek sadece 80.000 liranın vergisini ödeyecektir.

— Öyleyse bu vergi kaçırma olmuyor mu?

— Yasalara göre hayır. Ama gerçekte vergi kaçırmanın ta kendisi oluyor. Buna da yasalı yollardan vergi kaçırma denir.

— Demek yasalar buna izin veriyor. Öyleyse yasalar bizden yana çıkmıyorlar, bunun başka anlamı yok bence.

— Daha bitmedi, primlerimizin maceraları. İşveren kapitalistler ödedikleri sigorta primlerini ürettiğimiz malların maliyetine katarlar, tıpkı vergileri ve diğer giderlerini kattıkları gibi..

— Ürettiğimiz malların maliyetine, sigorta için ödenen primler katılsalar ne olur ki?

— Sigorta primlerini bu malları satan alanlar ödemiş olmazlar mı?

— Doğru. Biz ona alacağımız bir malı on ikiye almak suretiyle işveren kapitalistin ödemiş göründüğü sigorta primlerini gene bizler öderiz.

— Görüyorsunuz ki görünüş bizi aldatıyor. Görünüş her zaman gerçeği göstermez. Gerçeğin üstü çok zaman kapalıdır.

— Son bir macerada sigorta primlerimizin sigortaya üç ayda bir gönderilmesidir. Bu üç ay içinde işveren kapitalist bizim onbinlerce lira tutarındaki primlerimizi çalıştırır ve bunların kârlarını da kendine alakoyar.

Dahası var. Sosyal Sigortalar kurumundan yasalarla borç para alınır ve bu paralar da işveren kapitalistlere, toprak ağalarına kredi olarak verilirler. Onlarda bu paralarla işçiler üzerindeki egemenliklerini sürdürürler.

— Bunun anlamı şu olmuyor mu? işçinin parası, bu düzen içinde, işçinin efendisi durumuna gelip ona emir ediyor.

— Sadece emir etmek değil. En acısı işveren kapitalistin neden olduğu işkazalarında uçan parmakların, kopan ellerin, kırılan ayakların, kör olan gözlerinde kanını gene işçilerin ödediği sigorta primlerinden öderler. Başka biçimde söylersek, işveren kapitalistin verdiği zarar işçinin ödediği sigorta primlerinden ödenir.

— Sonuç nereye varıyor dersiniz?

— İşveren kapitalist, sigorta primi adı altında önce belli bir parayı işçiden alır. Döner, bu paraları maliyete katar, halktan alır. Döner, vergiden indirmekle de Devletten alır. Yani bir vermeden üç kere alır kapitalist işveren. İşçide bir kere bu parayı fabrikada öder. Sonra pazar da öder. Daha sonrada kazaya uğradığı zaman öder. Bir koyundan iki kere post alınmaz derlerse de inanmayın işçiden üç beş kere bile....

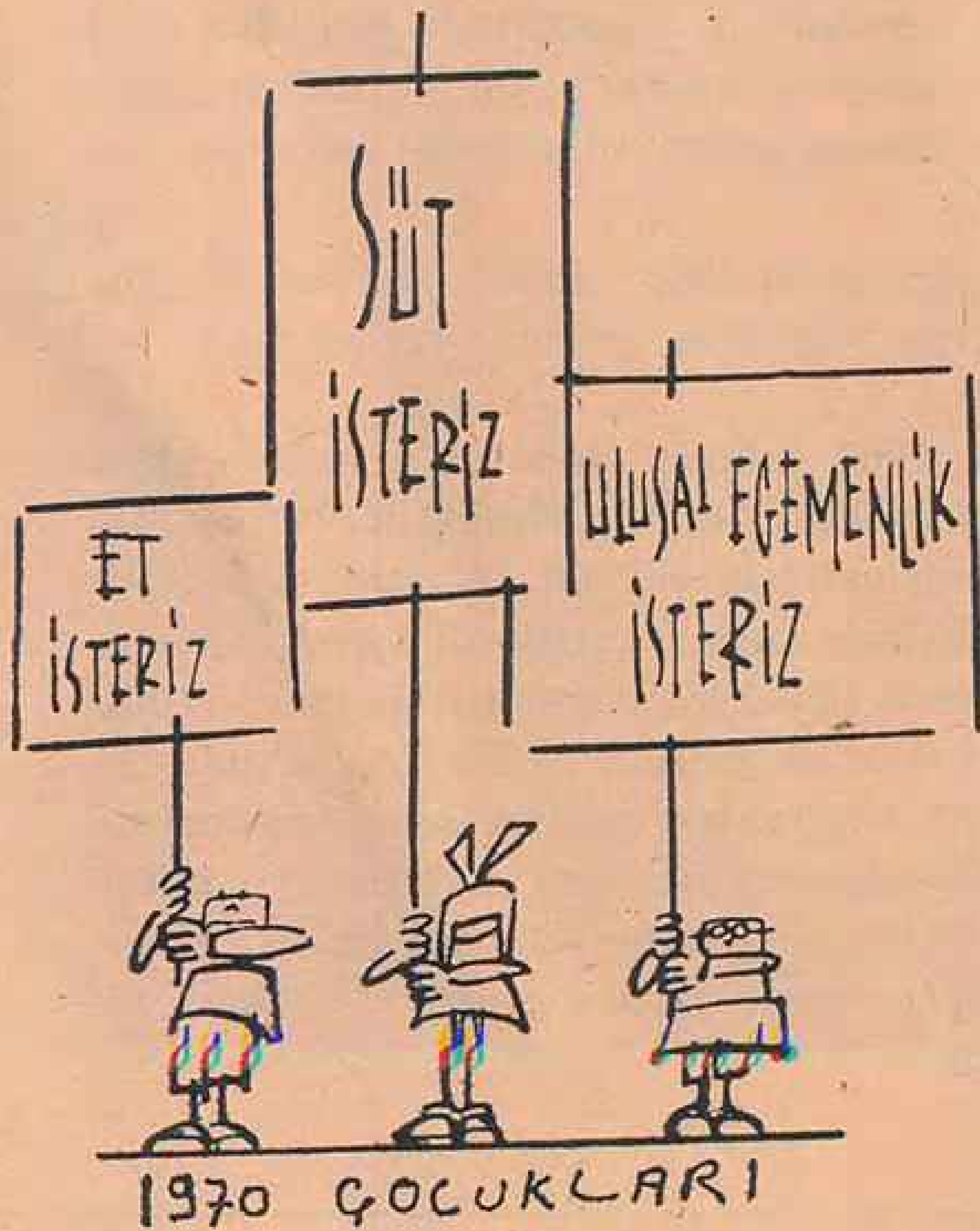
YURT DIŞINDA ÇALIŞAN İŞÇİLERİN MEKTUPLARI AÇILIYOR.

Avrupa Toplumcular Federasyonu bir bildiri yayınlayarak işçilerin haberleşme özgürlüklerinin kısıtlanmasını protesto etmiştir. Bildiride özetle şöyle denmektedir :

«Dış memleketlere ihraç edilen biz işçilerin yurdumuzla olan haberleşme imkânı artık ortadan kalkmak üzeredir. Son günlerde yurda giren genellikle işçi mektuplarının yüzde 97 sinin açılarak okunduğu ve bunların çoğununda alıcısının eline geçmediği, aynı zamanda yine mektup içinde gönderilen aile resimlerinin çalındığı buradaki araştırmamız neticesinde meydana çıkmıştır.

Hem işçiyi yurt dışına gönderip, hemde uyanmasından ve hakkına sahip çıkmayı öğrenmesinden mi korkuyorsunuz? Kendi vurgununuzu devam ettirmek için bu korku ve endişede haklısınız. Ama bunda ne kadar korkarsanız korkun o aşağılık düzen bir gün başınıza çökecektir. Sanıyorum ki son günlerdeki azgınlığınız bu çöküşün çatırtısını duymanızdan i eri geliyor.

Sanmayın ki bütün bu yaptıklarınız yanınıza kalacaktır. Bu yolda akan kanların tükenen canların hesabını bir gün verecek, şimdi bize dönük olan namlunun ağzı o zaman size dönecektir.»

Yazı yarışmasının ödüllerini açıklıyoruz

BİRİNCİYE: ÇANTA, DOLMAKALEM ve 10 ADET KİTAP.
İKİNCİYE : DOLMAKALEM ve 10 ADET KİTAP
ÜÇÜNCÜYE: 10 ADET KİTAP
DÖRDÜNCÜDEN ONUNCUYA KADAR ÇEŞİTLİ KİTAPLAR
(Yarışma hakkında geniş açıklama 11. sahifededir.)

OLAYLARDAN SEÇMELER

TÜTÜN EKİCİSİ YILDA 223 LİRA KAZANIRKEN, TÜTÜN TÜCCARI 2.500.000 LİRA KAZANIYOR.

Türkiye'de 380 bin aile tütün ekiciliğiyle geçinmektedir. Geçenlerde Ege bölgesi tütün piyasası açılmış ve 380 bin ailenin sömürüldüğü bir daha ortaya çıkmıştır. Tütün ekicisi bütün yıl çalıştığı halde eline çok az para geçer. Elindeki tütünü ile rezil kepaze olur. Bunun sebebi bir avuç tütün tüccarının Amerikan şirketlerinin, Tekel idaresinin, tütünü çok az parayla satın alması ve ekicinin sırtından milyonlar kazanmasıdır. Bir kilo tütün ortalama olarak 5 lirayken, bir kilo sigara 200 liradır. Aradaki farkın nereye gittiği belidir. Ayrıca raporlara göre tütün ekicisi yılda 223 lira kazanırken tütün tüccarı 2.500.000 lira kazanmaktadır.

Tütün ekicileri birleşip örgütlenmezlerse haklarına kavuşamıyacaklardır.

Tütün ekicilerinin dertleri bitmiyor.

1969 da 99 grev oldu

Çalışma Bakanlığı tarafından yapılan istatistiklere göre, Türkiye'de 1969 yılı içerisinde 99 grev olmuş, bu grevlere 11 bin 515 işçi katılmış, topyekûn 969 gün devam etmiştir. Bunun yanı sıra, Türkiye'de geçen yıl içerisinde 1 lokavt meydana gelmiş 10 gün süren lokavt sırasında 18 işçi çalışamamış, kaybedilen iş günü ise 180 olmuştur.

GREVDE ARTMA VAR

İstatistiklere göre, grevin tanındığı 1963 yılından beri, 1969 da grev sayısı 1967'deki rekora ulaşmıştır. 1963 yılında 8 grev olmuşken, bu rakam 1964'de 83'e çıkmış, 1965'de ise 43' e düşmüştür. 1966 yılında 41 işyerinde grev yapılmış, 1967'de grev yapılan işyerlerinin sayısı 101'e ulaşmıştır. Bu rakam 1968'de tekrar 54'e düşmüş, ancak 1969 yılında yükselmiştir. Böylece, grevin tanındığı 1963 yılından bu yana 409 işyerinde grev tatbik edilmiştir.

Bu grevlere, 52 bin 245 işçi katılmıştır.

SENDİKAMIZIN EĞİTİM ÇALIŞMALARI

EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANI HİLMİ GÜNER 1970 - 1971 YILINA AİT EĞİTİM PROGRAMINI GAZETEMİZE AÇIKLAMIŞTIR.

«Burjuva sınıfının dünya görüşü ile koşullandırılan, Sendikal eylemimiz kesimindeki işçileri, bu koşullandırmadan kurtarıp, kendi sınıfının ideolojisi doğrultusunda bilinçlendirmek için hazırladığımız 1970 - 1971 Eğitim programının uygulanmasına başlanmıştır.

Yeni program, teknik ve pedegojik konuların dışında devrimci alandaki gelişmelerde dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Programda, ayrıca seminerler ve konferanslar kadar sanatsal eğitimlere de yer verilmiş olup, özel programla tiyatro, film ve projeksiyon eğitimleri yapılacaktır. Yurt için ve yurt dışı görgü eğitimleri, geçmiş yıllara nazaran, bu dönem hem sayı ve hemde nitelik bakımından daha etkili biçimde uygulanacaktır.

Eğitim tekniği bakımından ve zamanın sınırlı olması nedeniyle, seminerler ve konferanslarda anlatılması mümkün olmıyan konular için hazırlığına başladığımız eğitici broşürler bitmek üzeredir. Gerek matbaa bastırarak ve gerekse teksir ederek üyelerimizin evlerine gönderdiğimiz bu broşürler, hem üyelerimizin ve hemde eş ve çocuklarının bilinçlenmesini sağlayacaktır.

Bundan önceki yıllarda olduğu gibi bu dönemde de, üyelerimiz bilinç düzeyine uygun devrimci yayınları izleyerek yararlı gördüklerimizin okunması temin edilecektir.»

Bülent Tanör: Anayasa, İşçi sınıfı, Devrim Konularını anlatıyor.

Genel Başkan vekili ve Eğitim basın dairesi başkanı Hilmi Güner Sendikamızın eğitim amaçlarını açıklıyor

SEMİNER PROGRAMI

- Sınıf Bilinci
- Türkiyenin iktisadî ve sosyal yapısı (Fethi Naci)
- Maden - İş'in eğitim politikası (Hilmi Güner)
- Türkiye'de ve Dünyada Sendikacılığın doğuşu (Kemal Sülker)
- Anayasada işçi hakları (Kemal Sülker)
- DİSK'in doğuşu (Kemal Sülker)
- Sosyal Sınıflar (Süleyman Üstün)
- Milli gelir dağılımı (Fethi Naci)
- Kapitalist olmayan yoldan kalkınma (Fethi Naci)
- Anayasa açısından sosyal güvenlik (Alp Selek)
- Sosyal Sigortalar ve İş Kanunu (Ruhi Yümlü)
- Toplu Pazarlıkta temel hedefler (Ergin Fırat)
- Hitabet (Etkileme Sanatı) (Ali Kurnaz)
- Artık değer (Nuri Karaca)
- Anayasa ve işçi sınıfı (Bülent Tanör)

Ve Devrim için hareket tiyatrosu

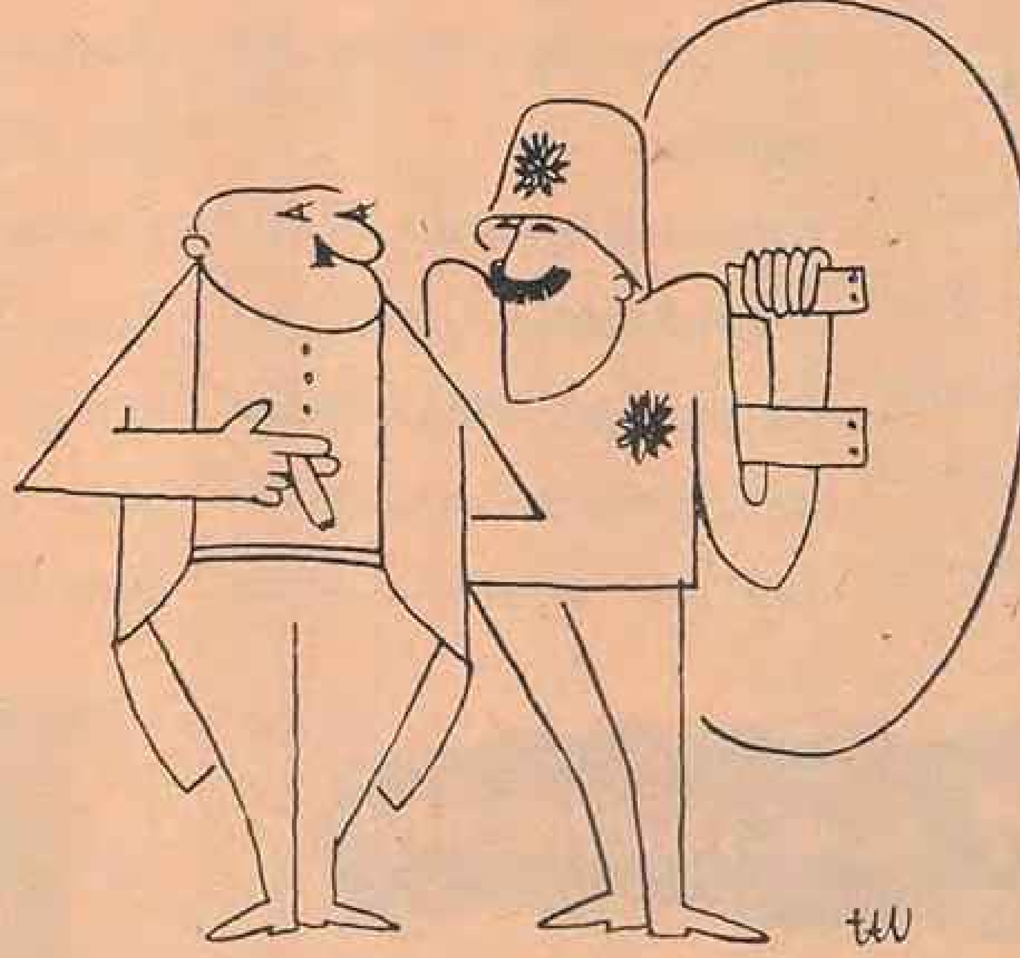

Emayetaş İşçileri bu mektubu okuyunuz

Emayetaşlı işçi kardeşlerim size sesleniyorum. Bende yabancı değil sizin aranızdayım. Altı aydan beri bir hafta gece bir hafta gündüz çalışmaya bıkmadınız mı.? Neden hiç sesiniz çıkmıyor, neden korkuyorsunuz bunun bir çaresine bakmak lâzım arkadaşlar. Ben şahsen bitap düştüm bu durum karşısında. Ama ne yapabilirimki yalnız başıma birkaç arkadaşıma bazı tekliflerde bulundum malesef hiç benim teklifime yanaşmıyorlar. Neden korkuyorsun kardeşim neden. Korkulacak ne tarafı var bu işin. Herif seni istediği gibi oynatıyor, istediği hareketi yapıyor hiç korkmuyor halbuki biz hiç korkmamamız lâzım. Çünkü onlardan çok güçlüyüz istediğimizi yaparız ve yaptırırız. Bundan şüpheniz olmasın arkadaşlar. Onlar bir kaç kişiden müteşekkil bizler ise en azından 750 kişiyiz. Bu iş böyle olacak dediğimiz takdirde muhakkak olur ama hep bir ağızdan üçbeşkişiylen değil. Bundan bir iki ay önce hani mesai çalışıyorduk 7'den yediye. yani sabah 7 den Akşam 7, 12 saat çalışıyorduk. 12 saat fabrikada bir saat işe giderken geçer bir saat iş dönüşü 2 saat 12 saatle iş yerinde eder 14 saat. geriye ne kalır 10 saat

bunun da bir iki saati sabah ve akşam yemeğiyle geçer. Kalır 8 saat bu 8 saatı normal uyuyabilsen yata biliyorsunuz. Ekseriyetimiz çoluk çocuk tek odalı gecekondularda oturuyoruz uyuyabilirsen uyu işte böyle bir durum karşısında biliyormusunuz ne oldu bazı arkadaşlarım bunu bilirler tabi bu olay zamanı yediden yediye çalışıyoruz yalnız cumartesi günleri şöyle oluyor sabah postası 7'de iş alıp 15'te çıkıyor. Gece postası 15'te iş alıyor 23'de çıkıyor bu ezelden beri böyle devam ediyordu. Fakat bir cumartesi günü bu sistemi kaldırmak istedi Raşit bey yani fabrikanın ustabaşısı. Ben mahsus sordum Ağabi bu gün 15'de gelelim 23'te çıkalım dedim ne münasebet dedi bağırdı Akşam 19'da gelip sabah 7'de çıkacaksınız dedi. Ama ağabi biliyorsunuz cumartesi günleri böyle çalışıyoruz. Olmaz böyle şey dedi. Peki öyleyse dedim bende 23'te gelip mesai yapmıyacam dedim ve biz 8 kişi o akşam 23 te işe geldiğimizde karlarımız alınmış yerinde yok. Puvantöre sorduk yukarının emri ile sizi işe almıyoruz dedi. Gece amiri Muhsin beye gittik o da ayni söyledi. Biz tabi döndük evlerimize gittik. Yattık ama fakat bizim cumartesi pazar yövmiyeleri yanıyor. Sebep cumartesi de mesai çalışmamamız kimsenin de kılı kıpırdamıyor. Bizim ikişer yövmiye gitti. Bu olaya bir temsilci arkadaşımızda gözlerinlen şâhit oldu fakat onunda hiç sesi çıkmadı. Ben arkadaşlar dedim gelin toptan Cüneyt beye çıkalım durumu arz edelim. Çünkü Cüneyt bey daha yeni geldi bizim bu çalışma sistemlerine aklı ermez. Kimse gelmedi yalnız bir arkadaşım Lâtif Çaçe geldi. onunlan beraber çıktık ve ben konuştum Cüneyt beylen. Cüneyt bey fabrikanın personel müdürü. Ağabi dedim Cumartesi akşamısı biz 8 kişiyi işe almadılar dedim. Ayrıyeten bizim cumartesi pazar yövmiyeleri de kartlarda yazılmamış dedim ve bu ne olacak dedim. Ben anlamam dedi. Neye 19 da gelmedin'de 23 de geldin dedi. Harbi konuş dedi. Uykusuzum dedim. Bu bana başladı saymaya şu saatte işten çıktın şu saatte yemek yedin falan şu kadar saat eder, şu kadar saatte uyku saati kalır dedi. Dedim beyefendi bizler sizin gibi lüks Apartman dairelerinde oturmuyoruz tek odalı gece konduda çoluk çocuk hep beraber uyku uyunurmu dedim. Öyleyse dedi bütün işçiler gececiliklerde tam uykularını alamıyorlar dedi. Evet dedim. Öyleyse izin alsaydın dedi bu müessese gibi izin veren müessese yok dedi. Orası öyle ama bu müessese gibi ucuz işçi çalıştıran müessese yok dedim. Kaç para yövmiye alıyorsun dedi. 7 senelik işçiyim ayni zamanda birinci sınıf puntacıyım aldığım ücret 19.50 kurur dedim. Başka yere gitsen fazlamı alacaksın dedi. Tabi dedim. Arçelikte bana 30 Türk Lirası taban ücret verdiler. Ama uzak olmasının nedeniyle birde 7 senelik emeğimi kaybetmemek için gitmedim dedim. Sen dedi Arçelikte çalışma şartlarını biliyor musun dedi. Bilmiyorum dedim. Ben oradan geldim Öyle ise izah et bana dedim sabah sekizden akşam 20'ye kadar kaç saat eder dedi. 12 saat eder dedim. Ya dedi sen bu şartlara dadedim. Hiç dedi ne münasebet dedim. 8 saatten sonrasını fazla mesai olarak alıyorlar. dedim. Öyle ama dedi bu çalışma sistemine tahammül edilmez dedi. Dedim bizim çalışma sistemimiz çok mu güzel dedim. 7 de gel 8 de gel akşam 20'de gel akşam 19 da gel gündüz 14 de gel çeşit çeşit aklıma gelmedik posta sistemleri aklımız oynuyor be dedim. Evde hanımda şaşırdı bu ne biçim çalışmak diyor. Kavga ediyoruz. Evde ne yapalım dedi. Elektrik idaresinden gelen emre göre öyle oluyormuş sade bizim fabrikayamı bu emir hadi neyse bir müddet olsun fakat bunun sonu gelmiyor. Herifler bize esir muamelesi yapıyorlar 8'de gel, 19'da git, 23, gel, 8'de git orta posta ara yerde kaynadı gitti. birde ne yaptı biliyormusunuz, zam verdi zam. Ocak 1970 de kimisine 8 kuruş kimisine 90 kuruş kimisine de 450 kuruş. Yanlış anlamayın saat ücretine değil, yövmiyenin üzerine bir zam hadi neyse versin. Allah bereket versin ama neye ayırıyor herkese neye eşit vermiyor. Ha unuttum kimisine hiç yok. İşte bu adamın yaptığı iş daha değerli de onun için buna fazla verdiler. Yağcıların konuşmaları bu laflar hepsi. İşçilik değil mi mektebi mi var. O adamın yaptığı işin hayır o da benim gibi bilmiyordu burada öğrendi bu işi. Sonra bir çatının altında böyle ayrı gayrı olmaz. Hepimiz çalışıyoruz, burada bütün işlerin değeri vardır değersiz bir iş yoktur. İşte böyle arkadaşlar yazmaklan bitmez Emayetaş işçilerinin dertleri ben bu yazıyı Ankara radyosu iş dünyamız programınada yazdım ama yayınlanmadı herhalde. Duymadım radyoda. Uzun lafın kısası çok konuştum fazla başınızı ağrıttım özür dilerim. Fakat size şunu da hatırlatmak isterimki bizler emayetaş Metal - İş sendikasını kovup tek bir vücut gibi Maden - İş'e bağlanmazsak dertlerimiz bitmesi şöyle dursun artacak. Vallahi artacak, arkadaşlar buna emin olun.

Yazan Emayetaş fabrikasından
MUHARREM YANKAÇAN

Kıymetli arkadaşlar;

Ben Antalya orman tamirhanesi Dozer Operatörlerinden Ali doğan. Derdim şudur: Esasen bu dert benim değil hepimizindir. Git gel davası. 19.12.1969 günü tamirhanemiz atelyesine gelmiş bulunmaktayım. Çalışmakta bulunduğum işyeri Kaş işletmesi Yumaklı bölgesinin Akörü köyünün kızıl ağaç orman yoludur. Tamirhanemize gelirken yanımda çalışan yağcım Veli Aslan almamış bulunduğu Kasım ayı maaşı ile üçüncü ve dördüncü ikramiyesini almam için ustası olmam sıfatiyle beni mutemet tayin etti zaten işyerinde ikimizden başka kimse yoktur. Bana vermiş olduğu mutemet dilekçesini arazi şefimiz olan A. Erdinç Çağlara gösterdim. Okudu tasdik etti ve müdür beye havale etti. Müdür

Maden - iş sendikası temsilcileri konuşuyor

Ergun Erdem, Magirus temsilcileriyle...

Türkiye'de işçi sınıfının en güçlü sendikalarından olan Maden-İş'in temsilcileri son yılların Türkiye'si ve işçi sınıfı için ne düşünüyorlar? Bölge temsilcileriyle yaptığımız konuşmayı sırayla yayınlıyoruz. İlk olarak İstanbul'da Birinci Bölge temsilcisi ERGUN ERDEM konuşuyor.

Soru 1 — 1969 yılında bölgeniz sınırları içinde sendikamıza üye olan işçi sayısını söyler misiniz?

Cevap 1 — 1969 yılında bölge temsilciliğimiz sınırları içinde 4000 işçiyi daha sendikamız bünyesinde toplamış bulunuyoruz. Fakat, bu sayı, halihazırdaki bir sayı olup, geçen yıldan bu yıla aktarılan çalışmalarımızı kapsamamaktadır. 1970 yılı içerisinde semeresini göreceğimiz çalışmalar ve halen sürdürmekte olduğumuz çalışmalarımızdan alacağımız sonuç bu sayıya bağlanamaz. Üye sayımız artmaktadır, artacaktır.

Soru 2 — Üyelerimizle olan ilişkileriniz daha çok hangi yönde gelişmektedir?

Cevap 2 — Üyelerimizle olan ilişkilerimiz, sendikamız ana tüzüğünün amaç maddesinde belirtilen ilkeler çerçevesinde geliştirilmektedir. Amacımız; tüzüğümüzü harfiyen uygulamak, üyelerimizi temeldeki düşünceye uygun olarak geliştirmek, gerçek bir işçi sendikası, ve bu sendikanın üyesi işçiler olarak, gerek sarı sendikalara, gerekse antidemokratik kanunlara karşı demokratik yollarla savaşmayı benimsetmek üstüne toplanmıştır.

Soru 3 — Sizce, Şerif Aygün'ün öldürülmesi işçilerin üstünde ne gibi bir etki bıraktı?

Cevap 3 — Gamak Elektrik Motorları fabrikasında 29/12/1969 günü öldürülen Şerif Aygün, Türkiye Maden-İş Sendikasının, tüm ilerici,, devrimci Türk emekçilerinin şehit saydıkları, kendilerine örnek aldıkları bir kardeşimizdir. Şerif Aygün, Türk işçi ve emekçi sınıfının boynuna, ayaklarına takılmak istenen sömürü ve esaret zincirini kırmak, anayasamızın işçi sınıfına tanıdığı insan gibi yaşama hakkını demokratik yollardan savaşarak elde etmek için uğraşırken, Finans kapitalin ve namussuzlar koalisyonunun uşakları tarafından öldürülmüştür. Bunu bütün işçi kardeşlerimiz bilmekte ve kabul etmektedirler. Ayrıca işçiler Şerif Aygün'ün şehit edilmesi olayından sonra, Türkiye'de sahneye konmak istenen oyunu daha bir aydınlık kavramışlar, işçilerin düşmanlarının kim olduğunu açık ve seçik olarak öğrenmişlerdir.

Soru 4 — Gamak Fabrikasında bu olaydan sonra durum nedir?

Cevap 4 — Karşımızdakiler durmadan yeni üçkaatler bulmakta, durmadan yeni kombinezonlar hazırlamaktadırlar. Hep ayni oyunu oynayacak değiller ya! Gamak Fabrikasında olsun diğer fabrikalarda olsun, hep aynı oyun söker mi? Bunu bilen işveren ve uşakları karşımıza yeni bir oyunla çıktılar. Şöyle ki; Patron şu anda bir işyeri sendikası kurdurmuş ve sarı sendikaya işçiyi baskı ile kayıt ettirmeye başlamıştır. Hergün fabrikanın önünden işçileri bir minübüsle alan işverenin adamları ve polisler, soluğu Noterde almakta, baskı yaparak işçileri sendikamızdan istifa ettirmektedirler. Zaten işverenle yardakçılarının olaylardan önceki niyetleri de bu idi. Bütün baskılar, tehditler, Fabrikayı polise işgal ettirmeler, polis marifetiyle 124 işçiyi işten atmalar hep bu nedene dayanıyordu. İşverenin niyeti yukarıda da söylediğimiz gibi açıkça bu ortamı yaratmaktı.

Soru 5 — Türkiye'de işçi sınıfının bugünkü durumu üstüne görüşünüz nedir?

Cevap 5 — Az gelişmiş, yani kasten bilerek ve isteyerek geri bıraktırılmış ülkelerden biri olan Türkiye'mizde, işçi sınıfının bugünkü durumunu ele almadan önce geçmişe şöyle kısaca bir göz atmanın yararlı olacağı kanısındayım. Çünkü, geçmiş bilinmeden, şimdinin ve geleceğin nasıl olduğu ve olacağı anlaşılamaz. Biz, 1961 Anayasası'nın getirdiği hürriyetler anlayışına uygun olarak olayları değerlendirmezsek pek çok yanılgılara düşebiliriz.

Türk işçi sınıfının "kendisi için sınıf" yani işçi sınıfının bilincini, ülküsünü taşıyan sınıf olması bu tarihten sonra belirginleşir ve yaygınlaşır. 27 Mayıs Anayasa'sından önce de Türkiye'de yine işçi sınıfı vardı ama bu kendi halinde, tabiî, olağan bir sınıftı. Kendi sınıf bilinci doğrultusunda hareket etmiyordu. Şimdi ise durumun hiçte böyle olmadığını, o tarihten bu yana köprülerin altından çok sular geçtiğini olaylara bakınca görürüz. Şöyle ki;

1960 dan önce işçiler, kendi kişisel ve sınıfsal çıkarlarını bilmeyen, bilselerde dile getiremiyen, pısırık, korkak bir topluluk idiler. Bu durumun nedeni ise o zamanların iktidarları, antidemokratik kanunlar ve doğrudan doğruya şiddete dayanan faşist eğilimli baskılar idi (ki bu saydıklarımız hâla daha hükümrandırlar.) İşverenden, el emeğinin, göz nurunun, alın terinin hakkını isteyen işçi, vatan haini olarak damgalanıyor karakollara çekilip sözle anlatılamıyacak işkencelere maruz kalıyordu. Halbuki durum bu gün düne bakınca biraz daha farklı. Bu haklar da en azından elli yıllık bir işçi tarihindeki uğraşmalar sonucu elde edilmiş. Elde edilmiş edilmesine ama, yeterli değil ve Türkiye'deki 3,5 milyonu bulan işçi sınıfının çoğunluğu kendi sınıfının bilincini taşımıyor, fakat eskiye bakınca işçiler artık insanca yaşamak için savaşmak, uğraşmak gerektiğini sezmek t e l e r, anlamaktalar. Bu yüzden değilmi ki, işçiye hâla sövülüyor, işçi ile polis karşı karşıya vuruşturuluyor ve fabrika önlerinde işçiler polisler tarafından kurşunlanıyor, öldürülüyor.

Yalnız şunu da gözden kaçırmamak gerekir ki, tarafların böyle uçlaşması ve keskinleşmesi, işçinin gözünün önüne, dostunu düşmanını, çevrilen dolapları, döndürülen oyunları daha belirgin bir biçimde seriyor. Bundan olarak, , bugün işçileri eskiye bakınca daha bir kişisel ve toplumsal çıkarlarını kollayan, daha bir olayları ve olayların arkasındaki gerçekleri kavrayan ve bu özelliklerini hergün daha ileri götüren, geliştiren bir sınıf olarak anlayabiliyor, bu günkü işçi sınıfına ve geleceğe daha bir güvenle bakabiliyoruz.

Soru 6 — Sizce, bölgeniz kadrosu, işçilerin sendikamız bünyesi içinde örgütlenmesi için yeterli midir?

Cevap 6 Bugün bizler; Madenİş Sendikası ve 1. Bölge temsilciliği olarak, Türk işçi sınıfının yararına, anayasa çizgisi içinde sınıfsal, ilerici-devrimci bir savaş veriyoruz. Yaptığımızgörevin verdiğimiz savaş ve uğraşın bu günkü ortam içerisinde değerlen-

(Devamı 7. sayfada)

Magirus fabrikasında işyeri sorunlarıyla ilgili toplantı.

İşçilere Grev Hakkı Toplu Sözleşme Hakkı Verdik Diyenler Utanmalıdır.

ALP SELEK

Halkın oyu ile 9/7/1961 tarihinde kabul edilen ANAYASAMIZ en geniş manasiyle toplu iş sözleşmesi ve grev hakkını tanımıştır. Anayasamızın 47. maddesine göre bu hakkı işyerinde çalışan işçiler kullanabileceklerdir.

Madde aynen : **İŞÇİLER İŞVERENLERLE OLAN MÜNASEBETLERİNDE, İKTİSADÎ VE SOSYAL DURUMLARINI KORUMAK VEYA DÜZELTMEK AMACİYLE TOPLU SÖZLEŞME VE GREV HAKLARINA SAHİPTİRLER.** demektedir.

ANAYASANIN açık hükmüne rağmen 15/7/1963 tarihinde çıkarılan 274 ve 275 sayılı kanunlarda, işçilere, sendikalaşma, grev ve toplu iş sözleşmesi hakkının verildiği zihinlere yerleştirilmek istenmiş ve utanılmadan bu günler işçi bayramı olarak ilân edilmiştir.

İşçinin tek bir bayram günü vardır. O DA SINIF OLARAK İKTİDARA GEÇECEĞİ GÜNDÜR. Bunun dışında bir işçi bayramının düşünülemiyeceği biryana çıkış tarihini işçi bayramı olarak ilân etmeye çalıştıkları kanunlar üstelik işçilerin Sendikalaşma, toplu sözleşme yapma haklarını da ellerinden almıştır.

Hatta bu kanunlarda, işçiyi açlığa mahkum etmek için işverene LOKAVT yapma hakkıda tanınmıştır.

ANAYASA'daki, işçiye tanınan Toplu Sözleşme ve Grev hakkı bu kanunlarla ellerinden alınarak, yalnız sendikalara tanınmış ve böylece sarı sendikalar vasıtasiyle işçilerin işverenlere satılması sağlanmıştır.

Bu kanunlarda işçiye yalnız grev yapma hakkı tanınmıştır. İşçiler istemedikleri bir sendika kanalı ile istemedikleri bir toplu sözleşme ile işverenlere 3 yıl bağlanmaktadırlar. İşçi toplu sözleşme yapılması için bir vasıta gibi nazara alınmıştır.

Kanunların işçi aleyhine olan hükümleri, tatbikatta daha da yozlaştırılarak ,işveren baskısı, işveren sarı sendika anlaşmaları normal hale getirilmiş. Bunları teminen çıkan kararların yanında işçilerin üzerlerine toplum polisleri saldırtılmış iktidar devamlı haksızın yanında olmuştur.

Temyiz Mahkemesi ve bazı iş mahkemeleri, toplu sözleşme yapma hakkının tesbitini bir çıkmaza sürükliyerek, her olaya ve sendikaya göre değişik kararlar vermişler ve vermeye devam etmektedirler. Temyiz Umumî heyetinin açık kararları, bazı iş hakimleri tarafından kararlarının kesin olmasından faydalanılarak nazara bile alınmamakta, bu yüzden ayni olay düştüğü Hakime göre değişik neticelere bağlanmaktadır.

İktidarın emrinde olan Bölge Çalışma Müdürlüğü de Mahkemelerin bu değişik tutumlarından istifade ederek işi tam bir çıkmaza götürmüştür. İşin enterasan tarafı, aynı Çalışma Bakanlığına bağlı Bölge Çalışma Müdürlerinin karar-

(Devamı 8. sayfada)

Auer işçileri...

Elektrometal işçileri Çelik-İş pankartını yırtıyorlar.

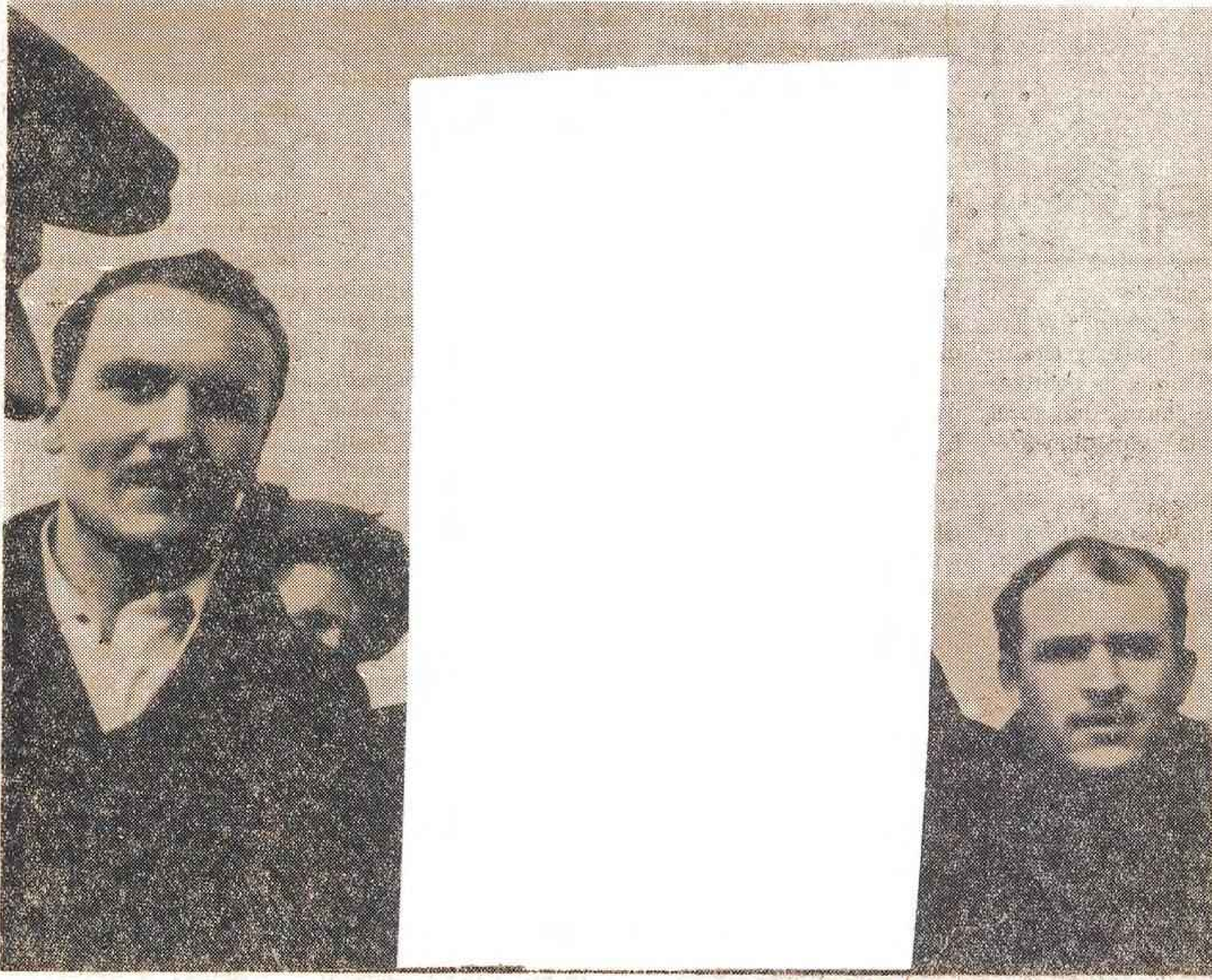

Bilirkişinin ve yargıçların önünde Elektrometal işçileri Maden İş'i seçtiklerini imzalıyorlar...

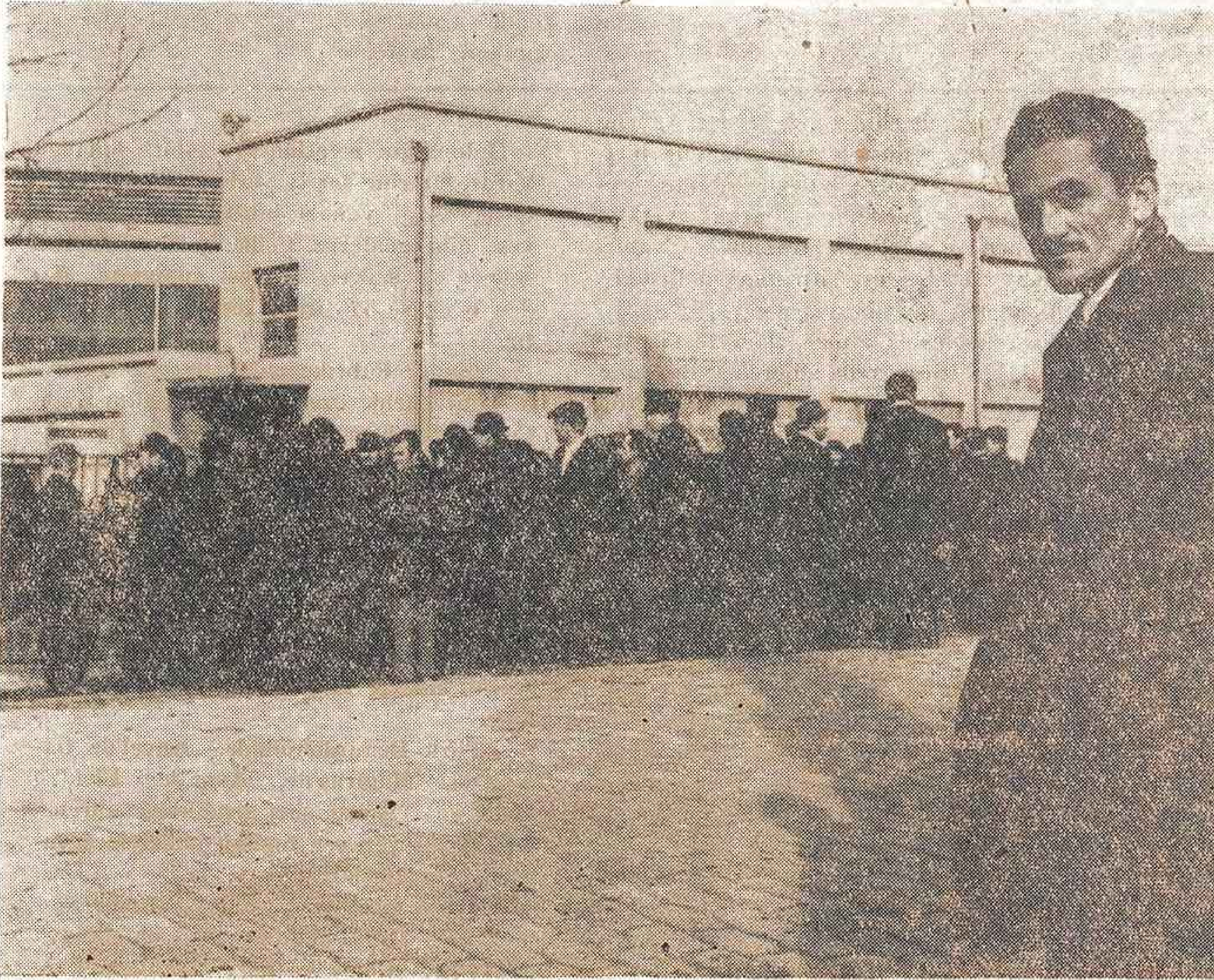

Sendikamız Avukatı Selâhattin Ünlü ve bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci oylamayı denetliyorlar.

Auer ve Elektrometal İşçileri Sarı Sendikayı Yıktılar.

Yiğit ELEKTROMETAL işçileri Maden-İş Sendikasını seçmenin bilincindeler. Savaşlarını daha bir güçlü verecekler şimdi.

Elektrometal işçileri Maden-İş'e oy vermek için heyecanla kuyruğa giriyorlar.

Baştarafı 5.de

dirildiğinde zorlu ve büyük bir savaş olduğu ortaya çıkar.

Soru 7 — Bölgenize bağlı işçilerin, gündelik hayat içerisinde en önemli gördüğünüz sorunlarını özetler misiniz?

Cevap 7 — Yalnız bögemizde değil, bütün yurtta işçilerin gündelik hayat içindeki en önemli, baş sorun diyebileceğimiz sorunlarını özetliyeyim, çünkü hepimiz işçiyiz, işçi sınıfının ülküsüne baş koymuşuz; birimizin derdi hepimizin derdi.

İşçiler bugün, bütün güçlerini ve hayatlarını ortaya koyarak ekonomimize en büyük katkıda bulunuyorlar. Ama bu katkıların karşılığını ne maddi ne de manevî yönden görmüyorlar, alamıyorlar...... Türk işçi sınıfı bu yüzden bir haksızlıklar batağının içine yuvarlanmış durumda. Haksızlıklar gırtlağa kadar çıkmış, bıçak kemiğe kadar dayanmış. İşçi sınıfı bütün varlığını ortaya koyarak, **Kazandırdığının karşısında hakettiğinialamamanın, yaratıcı yapıcı güç kendisinde olduğu halde, yaptığına sahip olamamanın,** verdiği bir **çıkmaz** içindedir. Yalnız işçi olarak değil, insan olarakta, bu korkunç haksızlıklara, istismara ve adaletsizliğe karşı çıkmadığı için suçu kendisinde bulmaktadır. Bu haksızlıkların nedenlerini arayışlar, bu kendi kendine yargılamalar, onu düşünmeye ve onu bu duruma düşürenleri dahaha iyi öğrenip görmeye, tanımaya itmektedir. Sorun budur. Ve işin en sevinilecek, güvenilecek yanı da, artık işçi sınıfının, kürsülerden sayın vatandaşlarım diye başlayan onunla alay eden nutuklarla kandırılamıyacağıdır. Parlamento binaşı n d a n, miting meydanlarından ahkam kesenler, basın toplantıları düzenliyerek en haklı olduğu dâvada onu haksız çıkaranlar bunu böyle bilmelidirler. Çünkü **işçi sınıfı onların gerçek kimliklerini, asıl iğrenç tükürülmeye bile değmeyecek suratlarını daha iyi görmekte, kendi sorunlarına kendisi sahip çıkarsa kurtulacağına inanmaktadır**

KISA SENDİKA HABERLERİ

III. BÖLGE TEMSİLCİSİ METAŞ'LI ÜYELERİ BİLİNÇLİ MÜCADELEYE HAZIRLIYOR..

Türkiyenin, Karabük ve Ereğli'den sonra, en büyük Demir ve Çelik Sanayii olan Metaş Fabrikasında toplu sözleşme hazırlığına başlanmıştır.

Bu hazırlıklar, Bölge temsilcisi Bahtiyar Erkul-un genel sözleşme politikası içinde hazırladığı özel programla yürütülmektedir.

Bu programa göre üyelerin oturduğu semtler tesbit edilerek, bölge temsilcisi, işyeri baştemsilcisi ve diğer yetkililer, işçilerin oturduğu semtlerdeki kahvelerde toplantılar düzenliyerek, sözleşme, izlenecek yol, yapılacak mücadele, taktik ve stratejisini anlatıp, üyelerin iktisadi v [illegible] d [illegible] r [illegible] le [illegible] k [illegible] s [illegible] çı [illegible] ze [illegible] ol [illegible] de [illegible] üy [illegible] ca [illegible] nı [illegible] ed [illegible] çık [illegible] dilde ifade etmişlerdir.

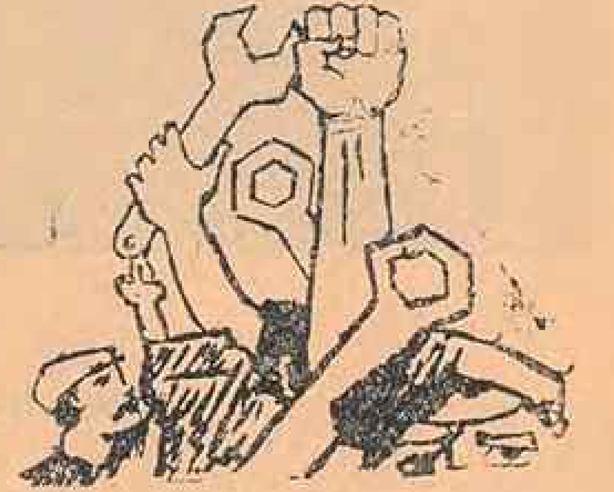
B tipi seminer ve Tokez Keçe Sanayi grevi için İzmir'e giden Teşkilâtlanma ve Eğitim Dairesi Başkanı, Karşıyaka semt toplantısında bulunmuş ve sendikanın Toplu Sözleşme ko- [illegible] erini an [illegible] liğimize [illegible] kal tem- [illegible] yapıldı. [illegible] işyerin- [illegible] nü lokal [illegible] yapıl- [illegible] temsil- [illegible] Lokal [illegible] 969 gü- [illegible] iliğinde [illegible] oylama [illegible] emsilci- [illegible] **Türk** [illegible] emsilci- [illegible] ı, tem- [illegible] lâ Ak- [illegible] Ertürk, [illegible] Dilsiz- [illegible] efi Fe- [illegible] nde 14 [illegible] lokal [illegible] pılmış ve 40 üye lokal temsilciliğine seçilmiştir. Lokal temsilciliğine seçilen 40 lokal temsilcisi 16 Ocak günü bölge temsilciliğinde toplanarak kendi aralarında kapalı oylama ile baştemsilcilerini seçmişlerdir.

Seçim sonunda Cengiz Erdönmez Baş temsilciliğe, Ertuğrul Öztürk, Necati Düztepe, Emin Erdoğan, Mustafa Şimşek, Selâhattin Altınbilek, Fethi Yüksel ve Nizamettin Turan temsilciliklere seçilmişlerdir.

KAVEL Kablo işyerinde 8 Ocak 1970 günü işyerinde lokal temsilciliği seçimi yapılmış ve 13 üye lokal temsilciliklerine seçilmişlerdir. Lokal temsilcileri 19 Ocak 1970 günü İstinye İrtibat Büromuzda toplanarak baştemsilci ve temsilcilerini seçmişlerdir.

Nazmi kankurdan baştemsilciliğne **seçilmiş, İbrahim** Kurtuluş, Mupstafa Yılmaz, Tacettin Uçur, Engin Ovalı ve Mustafa Öztürk temsilciliklere seçilmişlerdir.

Tüm yeni seçilen kardeşlerimizi kutlar, görevlerinde başarılar dileriz.

Sendikamızı ziyaret eden Elektrometal işçileri Genel Başkan Vekili, Şinasi Kayayla beraber...

(Baştarafı 6. sayfada)

larının ve tatbikatlarının birbirinden değişik olmasıdır. Aynı olay için, Antalya'da başka, Mersin'de, Zonguldak'ta ve İstanbul'da başka bir tatbikat olmaktadır. Fakat hernedense, en yanlış ve en işçi aleyhine olan tatbikat da 500.000 işçinin yaşadığı İstanbulda görülmektedir.

Son olarak Auer ve Elektro Metal Fabrikasındaki işçilerin toplu sözleşme yapma haklarının elerinden alınması için yapılan tatbikat, bundan sonra işçinin karşısında sarı sendikalar kadar, Bölge Çalışma Müdürlüğünün ve bazı hakimlerin de olduğunu açıkça ortaya çıkarmıştır.

İşçi, Toplu İş Sözleşmesi bittikten sonra, yeni Toplu İş Sözleşmesi yapmak durumundadır. Bu onun en tabiî ve Kanunî hakkıdır. İnsanca yaşayabilmesi için hayat şartlarına uygun olanakları kısmen de olsa toplu iş sözleşmesi ile elde etmesi için işçinin önünde hiç bir engel olmamalıdır. İşin uzatılmadan biran evvel bitirilmesi Kanunda da kısmen de olsa öngörülmüştür.

Auer ve Elektro Metal Fabrikasında ki son durum bize işin ne kadar çığırından çıktığını göstermektedir.

- Elektro Metal Fabrikasında işçi Çelik İş Sendikasından istifa ederek Maden İş Sendikasına geçmiştir. Bu işyerinde Çelik İş Sendikasından tek işçi kalmamıştır. Çelik İş Sendikası hiç üyesi olmamasına rağmen sahte giriş fişleri tanzim ederek Bölge Çalışma Müdürlüğüne bunları vermiştir. Bölge Çalışma Müdürlüğünde yanlış bir tatbikat yaparak yetkiyi Çelik İş'e vermiştir. Sahtelik ve yanlış tatbikat Mahkemeye itirazen bildirilmiş, Mahkemenin burada yapacağı şey süratle durumu tesbit etmek iken tesbit yapılmadan itiraz reddedilerek Bölgenin yanlış kararı tasdik edilip yetki sahtekârlık yapan sendikaya verildi.

Bu iş yeri için Maden İş Sendikasının 2. Sulh Hukuk Hâkimliği kanalı ile yaptırdığı tesbit neticesinde Çelik İş Sendikasının hiç üyesi olmadığı anlaşılmıştır. Buna mukabil 480 işçinin Maden-İş'-in üyesi olduğu sabit olmuştur.

Bölge Çalışma Müdürlüğünün ve Mahkemenin, hiç üyesi olmayan bir sendikaya, gerekli tatbikatı yapmadan verdikleri yetki üzerine bu Sendika toplu sözleşmeyi kimin namına yapacaktır? ANAYASA'daki hak bu mudur? Sendika olarak suçlular hakkında gerekli kanunî yolara gidilmiştir. Bu Sendikanın toplu sözleşme yapmasına da mâni olunacaktır. Fakat aradan geçen zamandan şimdilik işveren yararlanacaktır.

Aynı durum Auer Fabrikasında da olmuş, burada Çelik İş Sendikasından istifa eden işçilerin koyduğu şart, Bölgece "Ben tetkikata selahiyetli değilim" deyip iş askıda bırakılmıştır. Yani yıllarca sürecek Mahkeme yoları açılmak istenmiştir.

Hakimliğin işyerindeki tesbite muallak kararı üzerine bu iş yerinde yapılan tesbitte, aşağı yukarı bütün çalışanları üyesi gibi gösteren Çelik İş Sendikasının sadece ve sadece 2 üyesi çıkmıştır. Maden İş'in ise 576 üyesi olduğu anlaşılmıştır.

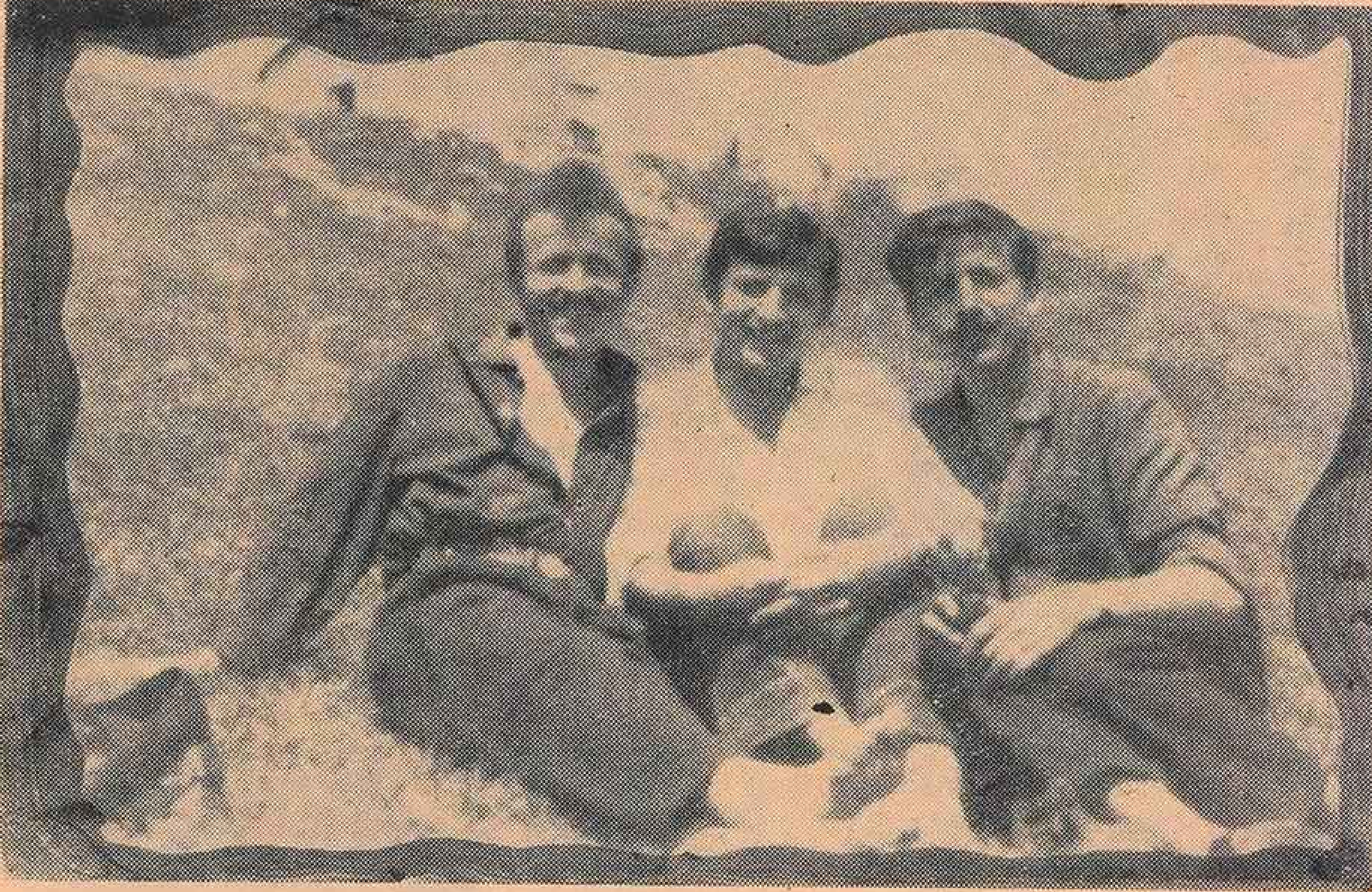
Singer Fabrikasınd a da yapılan aynı sahtekarlık üzerine 100'e yakın işçi Çelik İş'in üyesi değiliz, verdiği fiş sahtedir diye Bölge Çalışma Müdürlüğüne müracaat etmişlerdir.

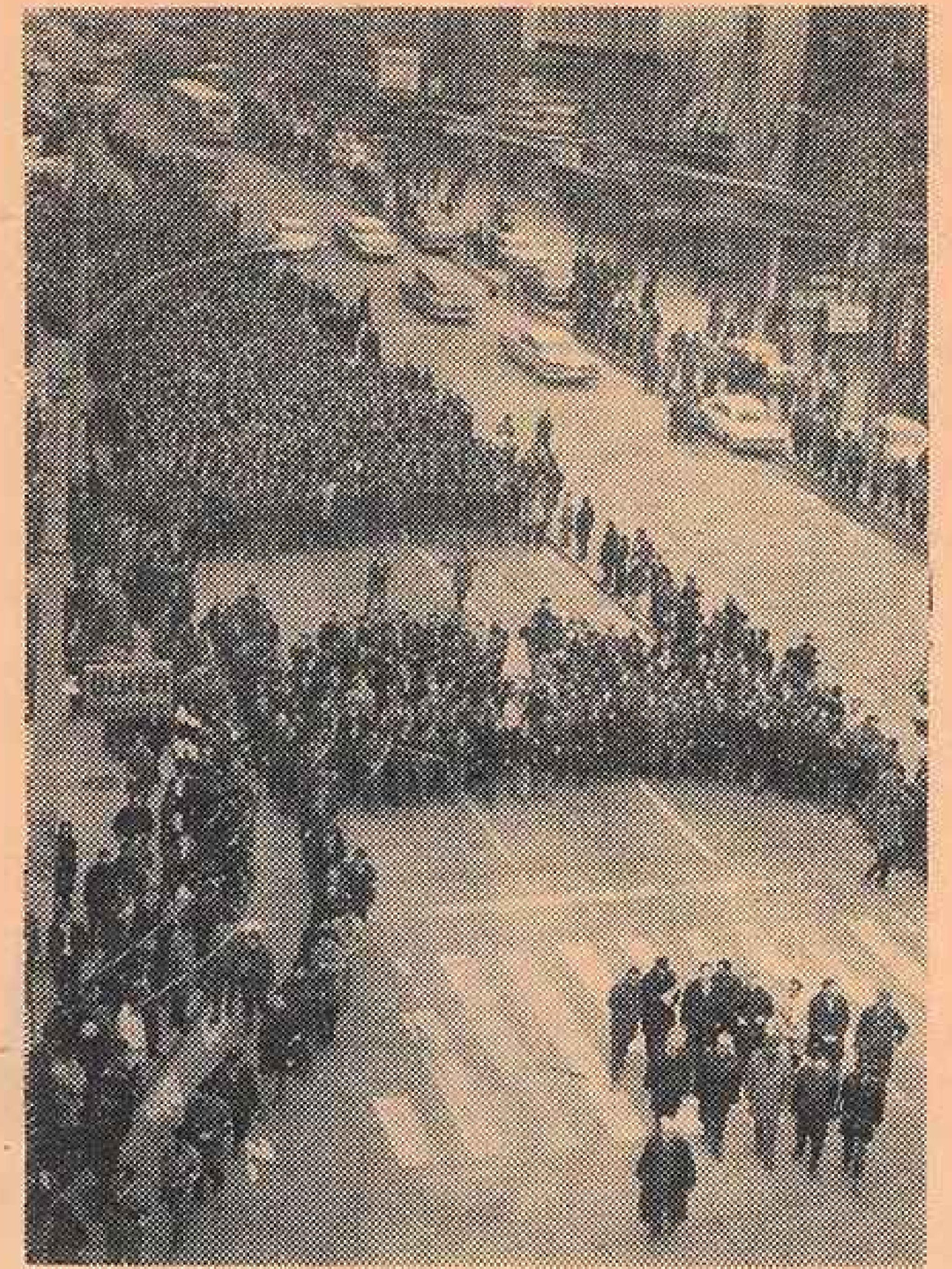
Yazının başında, işçiye toplu sözleşme ve grev hakkı verdik diyenler utanmalıdır diye başlamıştık. Utanacaklarını sanmıyorum. Bilerek bu durumu yarattılar. "Verilen hak" işte böyle güdük olur. Ancak haklar alındığında tam olarak alınır.

Türk Demirdöküm'de, Kavel'de Gamak'da, Magirus'de, Auer'de, Elektro Metal'de işçiler sarı sendikaları direnerek, hatta yer yer toplum polisiyle savaşarak kovmuşlardır.

Şimdi sıra Anayasa'daki, Toplu Sözleşme ve Grev hakkını eksiksiz almaya gelmiştir. Bölge ve bazı Mahkemelerin ters çalışmalarına rağmen işçiler bunda da muvaffak olacaklardır. Bu hakları kısıtlamak için yapılan bütün çalışmalar ve bu çalışmaları yapanlar mutlaka haklı işçinin karşısında hüsrana uğruyacaklardır.

ŞERİF AYGÜN'E SELAM

Şerif Aygün'ün cenazesine binlerce insan katıldı (yukarıda) Şerif Aygün'ün bir bahar günü işçi arkadaşlarıyla çektirdiği fotoğraf ŞERİF AYGÜN Soldan birincidir. (yanda)

ŞERİF AYGÜN'ün AİLESİNE YARDIM

Türkiye Maden - İş sendikası Yürütme Kurulu, İŞÇİ SINIFI İÇİN DÖĞÜŞÜRKEN ŞEHİT DÜŞEN ŞERİF AYGÜN'ün ailesine yardımlar yapmayı kararlaştırmıştır.

Sendikamızın yapacağı yardımları şöyle sıralayabiliriz.

1) Şerif Aygün'ün çocukları olan 4 - 5 yaşlarındaki Ferhat Aygün ve Nihat Aygün'e her ay 300 er lira maaş bağlanacak. Bu maaş çocukların 18 yaşına gelmelerine kadar sürecek. 18 yaşında çalışma ya başlarlarsa kesilecek, tahsile devam ederlerse maaş da devam edecek.

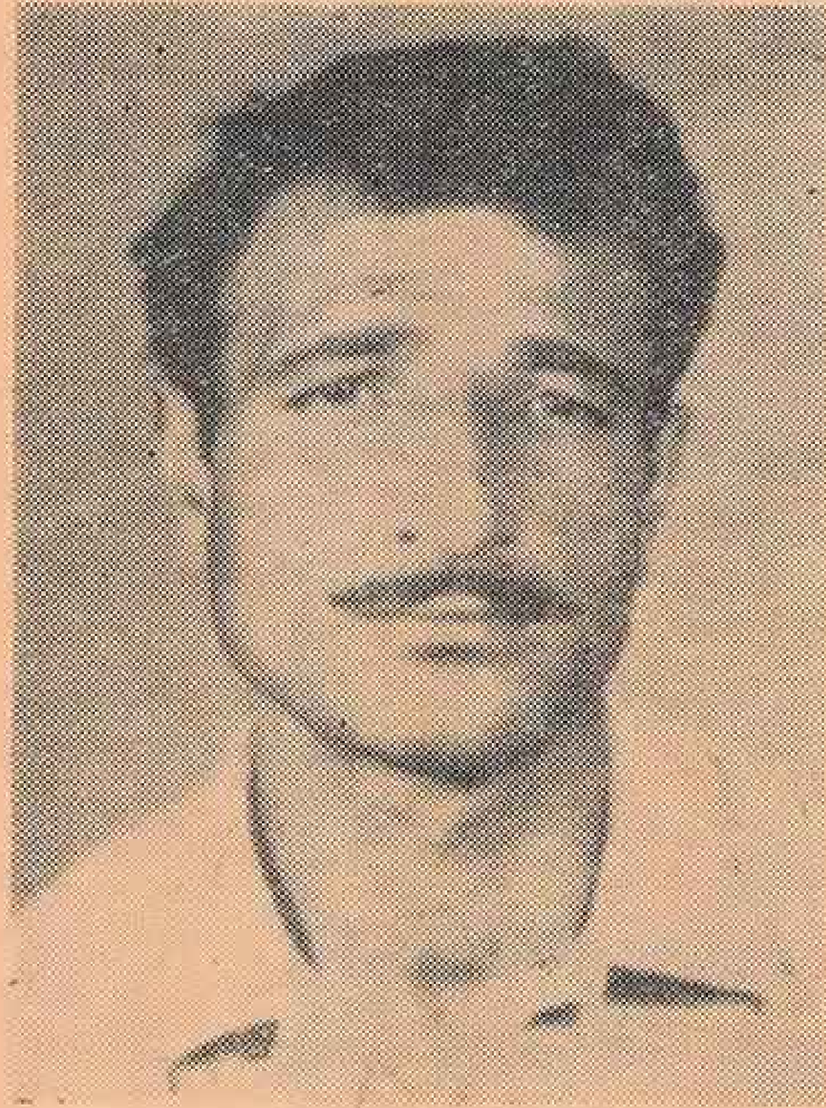
2) Şerif Aygün'ün hanımı Hatice Aygün'e her ay 400 lira maaş bağlanacak.

3) DİSK açtığı bir kampanyayla çocuklarına ev satın alacak.

4) Genel Sendikamızca çocukların tahsili sağlanacak.

5) Şerif Aygün'ün mezarının bulunduğu yere İŞÇİ ŞEHİTLİĞİ kurulacak.

işçi arkadaşlara

MUSTAFA DEMİRAY

Türkiye Maden - İş sendikasının üyesiyim İzsal yani İzzet Baysal döküm fabrikasında çalışıyorum. Bu çalıştığımız fabrika acaba hep böylemi devam edecek. Ne biçim patronumuz var, ne biçim idarelerimiz var anlamadım gitti. 2.1.1970 te çalışırken belimi arttırdım visteye çıkayım dedim, usta dedim bana viste kâğıdı yaz ben belimi arttırdım. Tabi çalışırken oldu. ben dedi iş kazası yazamam ben seni görmedim ki dedi. İşin içinden çıktı. Usta dedim sen başımızda her zaman durmuyorsun arkadaşlarım gördü dedim. Yok ben iş kazası diye yazamam dedi. annen yahşi baban yahşi kaçındım kaçındım zorlukla iş kazası yazdırdık. Gittim doktora on gün istirâat verdi. İstiratım bitti ayın onikisinde iş başı yaptım. Tabi sigortadan istirat parası alacağım viste kâğıdına aylığımı göstermiyorlar gidiyorum yazıhaneye benim aylığımı gösterdin istirahat paramı alayım diyorum. Yok diyorlar maaş bordroları olmadı alamasın diyorlar. Ayın onsekizi oldu alamıyorum. ayriyeten bir de yövmiye yakıyoruz. Para almak için acaba İzzet Baysal fabrikasında bu işler düzelmiyecek mi? Ne biçim hak, ne biçim hareket tabi patronun işine öyle el veriyor. Yanlız ben değil bütün arkadaşlarım da ayni vaziyettedir.

Üye olduğumuz Maden-İş sendikamızın gazetesine yazılması bana gurur duyuracaktır. Burada sözlerime son verirken çok çok selâmlar.

MUSTAFA DEMİRAY
5 yüz evler Yıldırım Mah. Temel Sok. No. 5
Sağmalcılar

beyde tasdik ederek muhasebeye havale etti. Muhasebeye varınca bizim toto yattı. Muhasebeci bey derki ben bu parayı ödemem. niçin ödemessin abi dediğim zaman. Ödeyemem kardeşim git başını bildiğin taşa vur dedi. Ben de peki dedim aldım dilekçeyi elime tekrar müdür beye çıktım. Efendim muhasebeci bu parayı ben ödeyemem diyor dedim. Ben kendisiyle görüşürüm dedi. Bir an sonra tekrar muhasebeye uğradım elimde müdür bey tarafından A. Erdinç Çağlar bey' in ve yağcının imzası bulunan mutemet dilekçesini uzattım. Bizim sayın muhasebeci Hamdi bey dilekçeyi fırlatarak, git kardeşim baş müdüremi Genel müdüremi bakana kadar yolun var dedi. Dilekçeyi elime alarak kapıdan çıkmak üzereyken bizim puğantaş görevlisi arkadaş Mehmet Uysal ver şu dilekçeyi ben müdür beyle görüşeyim dedi. Onunla beraber ben de gittim Veli Aslan'ın dosyasındaki imzasiyle vuruşturdular imzanın aynı olduğuna kani olarak paranın ödenmesi için ikinci bir sefer daha emir verdi. Ben de bunun üzerine şu cevabı verdim muhasebeciye. İtimatınız oldumu ben sahtekâr değilim, hırsız dolandırıcı değilim, sizin şüphelerinizi ortadan kaldırdım her halde dedim ortada sahtekârlığımın hırsızlığımın ve dolandırıcılığımın olmadığından dolayı bir işçi olarak şeref duydum.

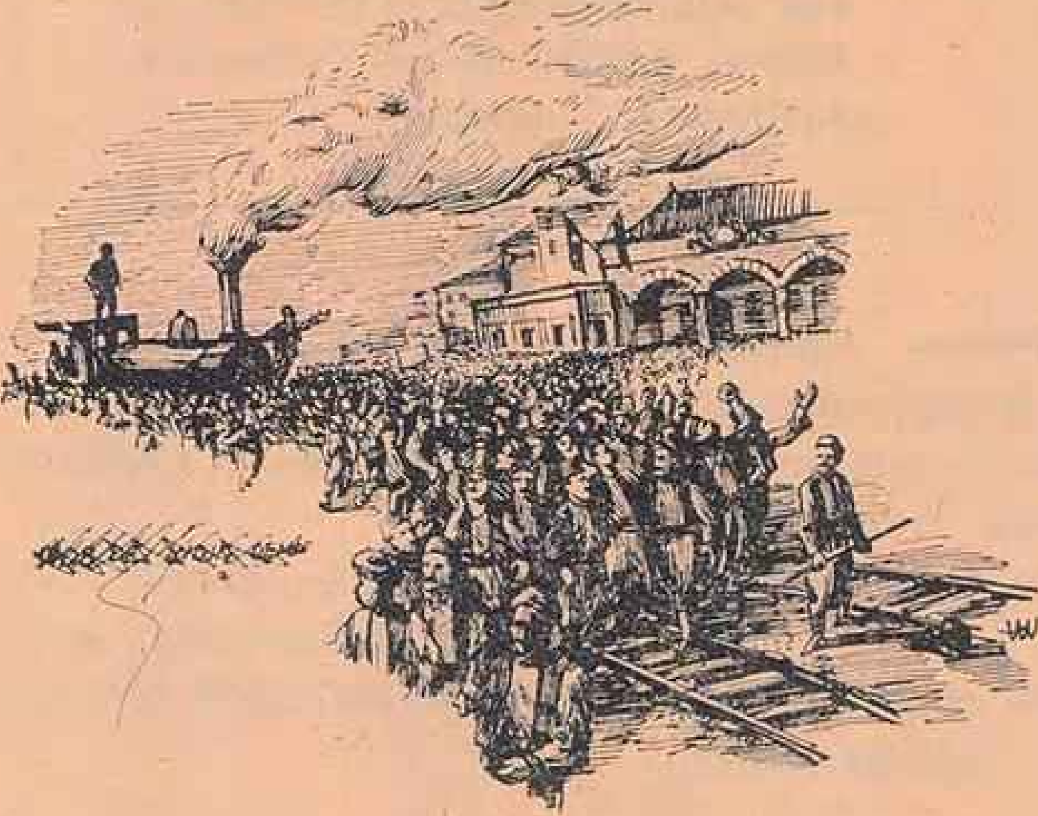
Not: Bizim muhasebeci hamdi bey demiştiki ne bileyim senin kendinin yazmadığını diyerek beni sahtekâr olarak görmüştür oysaki ben kendisine Arazi şefi A. Erdinç Çağlardan ve Müdür beyden tasdikli mutemet dilekçesini eline verdim.

Görün arkadaşlar duyun arkadaşlar yazın kızgın güneş altında kışın soğuk hava şartlarına rağmen bin bir mahrumiyete katlanarak çalışıp hak ettiği emeğinin karşılığını almak için çekilen eziyetleri her an her zaman bize karşı kötü tutumlu olan sayın muhasebeciyi tanıyın biz emeklerimiz karşılığı olan haklarımızı böyle işkence ve eziyetle ayak altında dolaşarak alırsak diğer hususları siz düşünün takdir Maden - İş sendikası üyelerinindir. Hepinizi muhabbetle selâmlarım.

Orman Tamirhane müdürlüğü işçilerinden
Dozer Operatörü
ALİ DOĞAN

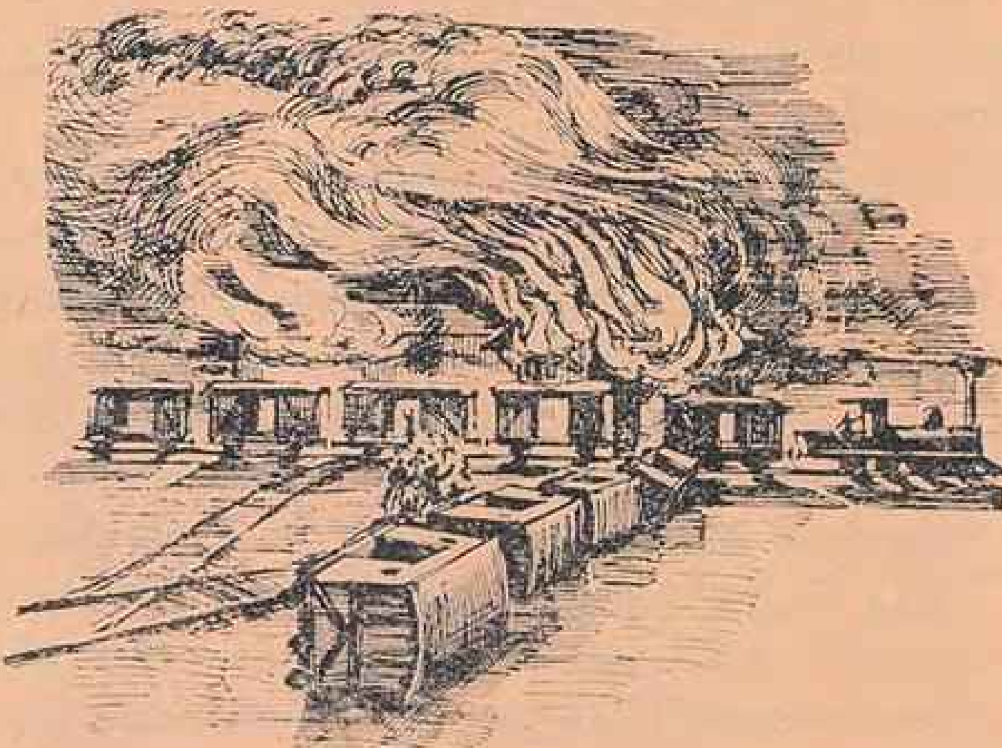
Türkiyedeki işçi hareketleri Osmanlı İmparatorluğu zamanında başlar, 1600 yıllarına kadar Osmanlı İmparatorluğu tarımda ve endüstride kendi kendine yetecek durumda idi. Ama Avrupa'da sanayi devrimi olunca Osmanlı İmparatorluğu Avrupa ile

AYDİN DEMİRYOLU İŞÇİLERİ GREVİ: 1908 yılının 18 Ağustosunda ücretlerini arttırmak isteyen demiryolu işçileri harekete geçtiler. İzmir - Aydın arasındaki bütün istasyonları işgal edip ücretleri artana kadar yönetime el koyduklarını belirttiler.

yarışamaz oldu ve geri kaldı.

Avrupa sanayinde iş yapanlara ucuz hammadde ve yaptıkları maddeleri satacak pazarlar lazımdı. Onun için Avrupa'daki kapitalistler Osmanlı İmparatorluğuna göz diktiler. Çeşitli yollarla Osmanlı İmparatorlu-

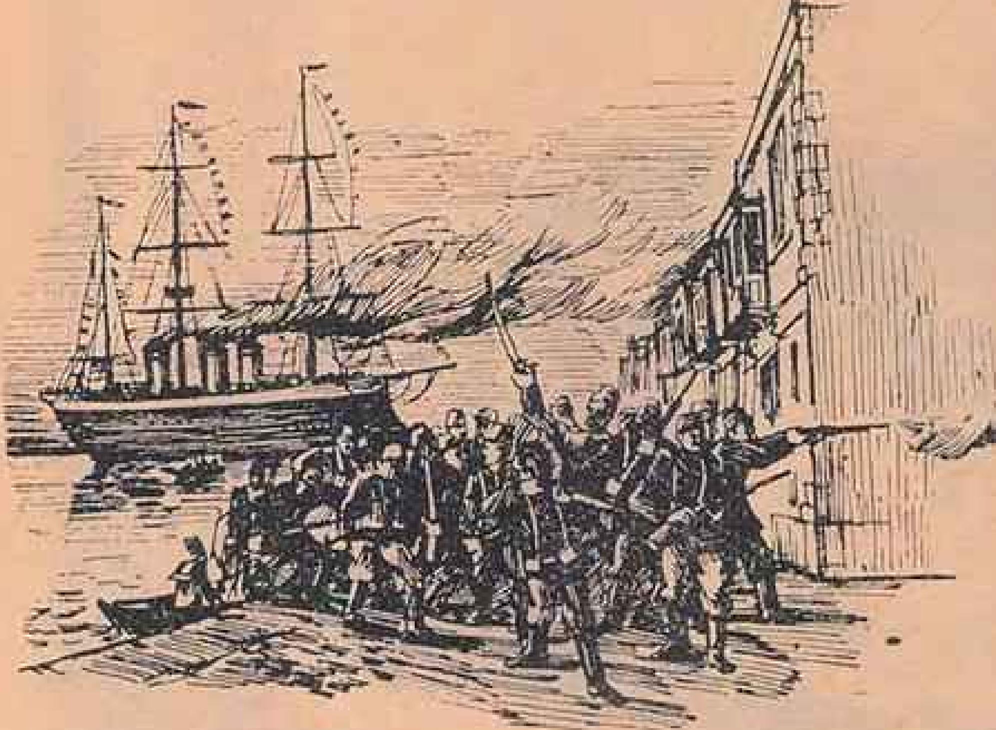
İşçiler bir treni raydan çıkardılar. İstasyonda depoları yaktılar.

ğuna sızıp onu sömürmeye başladılar.

Zaten doğamaz olan yerli sanayi artık hiç gelişemez olmuştu. Yerli sanayi kurmak yabancı sermayeye simsarlık eden, onun işlerine bakan bir küme insanın (ki biz bugün bunlara komprador burjuvazi diyoruz) işine gelmiyordu.

Avrupalı yabancı sermayedarlar ve onun yurt içindeki işbirlikçileri daha fazla kazanmak için Anadolu'daki işçileri daha fazla çalıştırıyor, daha fazla sömürüyor ve işçiler daha sefil bir hayat yaşıyorlardı.

Türk toplumunda gerçek anlamıyla işçi sınıfının ortaya çıkışı ancak 1800 yıllarından sonradır. Çukurova Bölgesi işçilerin yo-

Bir çok işçi tutuklandı. Çatışmalar oldu. İşçiler tutuklanan işçileri kurtarmak için gösteriler düzenlediler. Çatışmanın büyümesi üzerine İstanbul'dan mecidiye zırhlısıyla asker gönderildi..

ğun olarak ortaya çıktıkları ilk alan olmuştur. 1850 lerde Çukurova'da hasat zamanında 50-60 bin kişi toplanır ve günde 15-16 saat çalıştırılır ve kendilerine çok az bir para ya da ürün verilirdi.

Polis kayıtlarından öğrendiğimize göre ilk işçi hareketleri 1845 lerde olmuştur. Bilinen ilk işçi örgütü 1871 de kurulan «Ameleperver Cemiyeti» ve ilk işçi hareketi de Kasımpaşa Tersane işçilerinin 1872 deki grevleridir. Bundan sonra 1908 lere kadar devamlı olarak grevler yapılmıştır.

II. Meşrutiyet'in ilânını izleyen aylar ise «işçi grevleri ayları» oluyor. Yalnız 1908 yı-

Çatışmalarda bir çok işçi yaralandı. Hüsnü Efendi adında bir işçi öldürüldü ve grev kanlı şekilde bastırıldı.

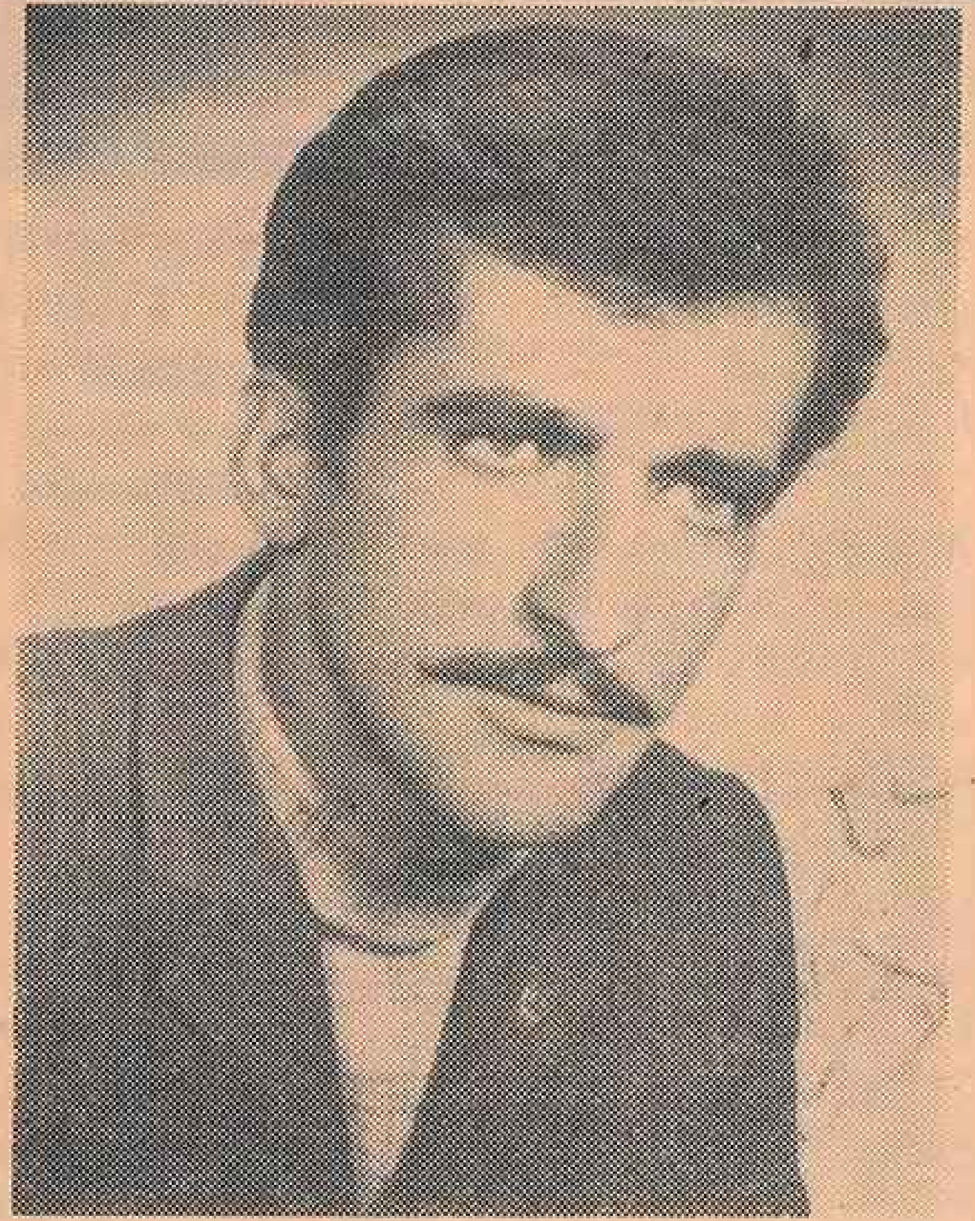
lında 27 grev oluyor. İktidardaki Alman ve İngiliz sermayesinin işbirlikçileri bütün bu grevleri kanla bastırıyorlar, sendika kurma, grev yapma yasakları çıkarıyorlar.

İstanbul Tramvay İşçileri Grevi, Selânik Tütün Ticarethaneleri Grevi, Anadolu Demiryolları işçileri Grevi, Havagazı işçileri grevi, Matbaa İşçileri grevi, Adana Pamuk işçileri grevi, Ereğli Kömür Havzası işçileri grevi...

1908 yılının grevleri yalnız bunlardan ibaret değildi. İstanbul'un pek çok iş yerinde grevler alıp yürümüştü. Hasköy'de fabrikalar durmuş, Şark Demiryollarında askerlerin işgali üzerine greve son verilmiş, Şirket-i Hayriye'nin grevinde patlak veren olaylar atlı polisle bastırılmış, Ereğli'de polisle çatışmalar olmuş, Aydın Demiryollarında işçiler iyice harekete geçip, treni raydan çıkarmışlar, demiryolunu işgal etmişler, polisin tutukladığı işçi arkadaşlarını kurtarmak için gösteriler tertiplemişler, çıkan çatışmalarda işçiler yaralanmış, bir işçi öldürülmüştür. Bütün bunlar yetmediği gibi Mecidiye Zırhlısı ile İzmir'e asker çıkartılmış ve grev çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır.

1910 yılında «Osmanlı Sosyalist Fırkasının» kurulmasına çalışılmış işbirlikçi iktidar bu örgütü de kapattırmıştır. 1913 - 1919 döneminde işçi sınıfının durumu iyiden iyiye kötüleşmiştir. Bu dönemde kapitalistler fabrikalarda çok sayıda çocuk ve kadın çalıştırmışlar, çok az bir gündelik vermişler ve binlerce emekçi kardeşlerimiz Almanya gibi yurt dışı ülkelere gidip çalışmak zorunda kalmışlardır. Kanunsuz işler alıp yürümüştür.

(Devamı gelecek sayıda)

Demir Çelik fabrikası işçisi, Maden - İş üyesi
Zile'li Salim Hançer

Sayın Maden - İş sendikası yayın organı gazetesi... bu şiirimi canla, başla çalışan sendikamız gazetesine lâyık gördüm.

İşçi kardeş

Sabah tanyeri sökmüştür artık
Yollara dizilmiştir, işçi kardaşlık
Selâmla günaydın, ikiside ardaşlık
Birleşelim, hep kuralım arkadaşlık..

Gücün yeterse durma çalış
Belin ağrırsa doktora çıkış
Sürüp dursun hakkını arayış
Birleşelim, hep kuralım arkadaşlık..

Hakkını ara, bileğin bükülmesin
Sırrını verme boynun bükük olmasın
Çalışasın, alnından namuslu ter akıtasın!
Emeğine hile girdirmiyesin
Birleşesin topluluk kurasın.
Sende bu ülkeye sahip olasın.

Kendim Sanat Enstitüsü kaynakçı bölümü mezunuyum. Çeşitli dallarda elliye yakın şiirim vardır, ileri zamanlarda kitap bastıracağım.

Demir Çelik fabrikası işçisi, Maden - İş üyesi
Zile'li SALİM HANÇER

yazı yarışması

SENDİKAMIZ ÜYESİ
İŞÇİLER ARASINDA
ÖDÜLLÜ YAZI
YARIŞMASI

K O N U :

işçi sınıfının kurtuluş yolu nedir?

Sınıf nedir? Türkiye'de işçi sınıfının durumu nedir? İşçiler nasıl yaşamaktadırlar? İşverenler nasıl yaşamaktadırlar. Bu fark neden doğmaktadır. İşçiler bu yaşadıkları hayattan nasıl kurtulacaklardır?

gibi soruların ışığında işçi sınıfının kurtuluş yolunu anlatan sendikamız üyesi işçilerin yazıları arasında en iyi olanlarına ödüller verilecektir.

★ Yarışmaya ancak Maden - İş sendikası üyesi olan işçiler katılabilir.

★ Yazılar okunaklı el yazısıyla, ya da daktiloyla beş kopya olarak gönderilecektir.

★ Yazıları seçecek kurul bilim adamlarından, yazarlardan, ve sendikamız yetkililerinden kuruludur.

★ Yazıları «Maden - İş gazetesi, yazı yarışması Maden - İş Sendikası Ali Baba Türbe Sokak Nurosmaniye Cağaloğlu İstanbul» adresine gönderilecektir.

★ Yazıları en geç 1970 yılının Mart ayı sonuna kadar elimize geçmelidir.

ELİ KALEM TUTAN KENDİ SINIFINI DÜŞÜNEN İŞÇİLER YARIŞMAYA KATILIN.

MADEN — İŞ

Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makina sanayi işçileri sendikası adına, Sahibi: Genel Başkan **Kemâl Türkler**

Sorumlu Yönetmen: **Kemal Sülker**

Bu sayıyı hazırlayan **Ali Özgentürk**

Yazışma ve yönetim yeri Cağaloğlu Nuruosmaniye, Ali Baba Türbe Sok. No. 18 İSTANBUL Tel.: 270688 - 275744

Dizgi ve baskı: **TİPO Neş. ve Basımevi Ankara Cad. No. 60/10 Tel.: 27 81 59 - İST.**

«İŞÇİ ARKADAŞ ÜSTÜNÜ ARATMA»

Lâstik - İş sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas yayınladığı bildiride «işçilerin üstlerinin aranmasının kanunlara aykırı olduğunu, Dünyanın hiç bir yerinde işçilerin üstlerinin aranmadığını, işçilerin topluca işverenin bu çirkin davranışına karşı çıkmaları gerektiğini» dedikten sonra şöyle devam etmektedir :

«Anayasamızın 15. maddesi diyor ki :

Kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz.

Bu yargıtay kararına dayanarak Royal işçileri üstlerini aratmadılar. İşveren polis, Jandarma çağırdı. Gene birşey yapamadı.

Royal işçileri bu kanunî hakları uğruna topluca direndiler ve kazandılar.

Şimdi hiç kimse yürekli Royal işçilerinin üstlerini arayamıyor.

Sende üstünü aratmaya caksın... Kapı bekçilerinin ellerini yakana değdirtmiyeceksin. (Yalnız paketlenize bakabilirler.)

İşçi kardeşlerim! üstünüzü aramaya kalkarlarsa, dinlemeden

Çıkış kapısından topluca geçeceksiniz

Mahkeme kararı olmadan

Ne olursa olsun üstünü aratmayacaksın

Zorla bir arkadaşımızın üstünü aramaya kalkarlarsa :

Topluca engel olacaksınız.

Bir arkadaşımızın üstü aranmış olursa; derhal 21 28 95 numaraya, Lâstik İş'e telefon edeceksin. Der hal üç kişi biraraya gelip zabıt tutacaksınız. Derhal karakola gidip Şikâyet edeceksiniz.

DİKKAT :

Senin hakkını savunacağız diye seni satanlar olacaktır

Fakat senin İnsanca yaşama kavganın yanında olan devrimci sendika ve gençlik kuruluşları olduğunu unutma yalnız değilsin.

Üstünü aratma»

RIZA KUAS
Lâstik - İş Sendikası
Genel Başkanı
İstanbul İşçi Milletvekili

hele bir dertleşelim

yaralı mahmut

işçi arkadaş üstünü aratma

Patronlar korkuyu iyi bilirler. Çünkü büyük ve haksız kazanılmış paraların sahibidirler. Köpekler gibi korkarlar. Bu yüzden yeni bir moda çıkarmışlar, şüphelendikleri işçinin üstünü aratıyorlar. Vay uyanıklar vay! Vay kerizler vay! Siz kimsiniz? Önce bunu açıklayın İŞÇİNİN ANASINI BELLEYEREK BİNLER, MİLYONLAR KAZANAN PARAZİTLERSİNİZ. Bir de çıkmış üstümüzü aramaya kalkıyorsunuz. Çok akılsız adamlarsınız. Korkaksınız, haksızsınız, varlığınızın bile bir anlamı yok, üstelik hindi gibi de kabarıyorsunuz. Mahkeme kararı olmadan kimsenin üstü aranamaz. Siz mahkememi oldunuz yoksa? İşçi arkadaş? üstünü aramaya kalkarlarsa engel ol. Aratma. Yüzüne gül aramak istiyenin ve yürü. Lastik-İş Sendikası genel başkanı ve T.İ.P. İstanbul Milletvekili Rıza Kuas'ın bildirisini bul oku.

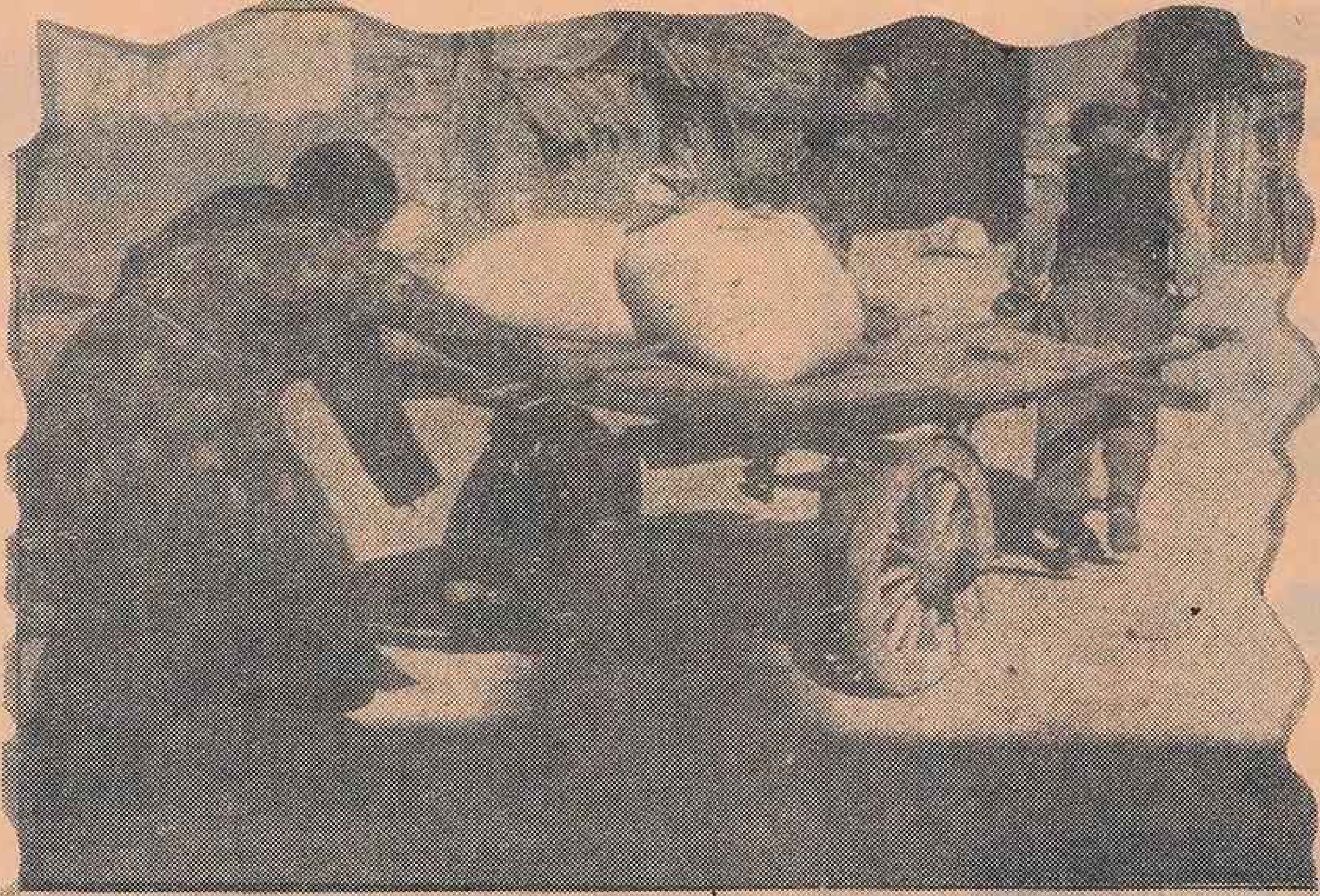
BİR PARTİ DAHA

Sekiz parti yetmiyormuş gibi, bir tane daha kuruldu. Daha kaç parti kurulacak onu rüfailer bilir. Yeni kurulan partinin adı Milli Nizam Partisi. Kurucusu Necmettin Erbakan N'ola n'olmaz iktidara gelirse bu parti kadınların göbeğine yazı yazanlar, üfürükçüler, falcılar, yıldızlara bakanlar, öbür dünyadan haber verenler çiğ gibi büyüyecekler, çoğalacaklardır. O zaman fabrikalara takunyasız, tesbihsiz fessiz girilemiyecek ve elbet duracak makinalar. Bu parti de öbür partiler gibi işçi düşmanıdır. Yani düşmanlarının arasına bir tane daha katıldı. Sıkı dur.

BEDAVA MERSEDES'LER

Şu anda Çankaya köşkünde, Cumhurbaşkanımız, devr-i Süleyman'ın Reisicumhuru olan Cevdet Sunay 4 adet Mersedes marka arabanın sahibidir. Yılık bütçe ödeneği 4.618.704 liradır. Mektup ve telefon masrafı 132.000 liradır. Yazın Florya köşkü emrine amadedir. Emrinde tam 160 kişi çalışır. Ayda 6.981 lira alır. Bunlar yetmiyormuş gibi 4 tane daha Mersedes taksi alınması kararlaştırılmış. Anlaşılan Cumhurbaşkanımız çok gazoz içiyor. Ve bedava Mersedes alıyor. Helâl olsun. Bir işçiye 600 lira aylık, aynı devletin yurttaşı olan Cevdet Sunay'a 8 lüks taksi.

Yiyin babam yiyin vatan sizindir.

Öküzleri haczedilince arabaya kendisini koştu

MANİSA, (IIA) - 1500 lira banka borcunu ödeyemeyen Saruhanlı ilçesinin Türkyenice köyünden Halil Doğanaşar'ın (56) sahibi olduğu bir çift öküz haczedilince yoksul köylü değirmene buğday götürmek için kendisini arabaya koşmuştur. Küçük çiftçilerin Ziraat Bankası'na ve kooperatiflere olan borçlarını faize bağlayan kanun uygulanmasının gecikmesi yüzünden yegâne serveti olan öküzleri haciz edilen Halil Ağa karısının da yardımı ile arabayı, değirmene götürürken görülüyor. Halil Ağa buğdayı üç kilometre mesafede olan değirmende öğüttükten sonra yine aynı şekilde arabayı kendisi çekerek evine getirmiştir.

Gazetemizin Sayın Başkanı.

Tanışmadığımız için bilmediğimden isminizle yazışma yapamıyorum. Kusur bağışlayın hal ve hatırınızı sorup sual eder muhabbetle selâmlarım.

Günlerden Cumartesi gece saat 12.30 19.12.1969 günü arkadaşımız Alidayının durumu etkisi altında kaldım çünkü temsilci olarak dahi iş yerimizin bazı uygunsuz hallerine mani olamamaktayız ancak şu iki satır yazıyle biraz olsun hafifledim aşağıda bulunan şiirin Ali Doğan arkadaşımızın yazısiyle neşredilmesini rica ederim.

N E   Z A M A N?

Ey kardeşim aç artık gözünü
Emeğini vermiyenin patlat sen gözünü
Alnın açıktır mertçe söyle sözünü
Birleşerek cihana duyur artık sözünü

Patronlar söz verir yalandır yalan
Yine emekçidir bu sözlere kanan
Hak edipde emeğini alamayan
Alacaksın emeğini el ele verdiğin zaman

Taslanma sen artık
İki gözüm kardeşim
Sömürücüler çökecektir
Emeğini alacaksın sen
El ele verdiğin zaman

Orman tamirhane müdürlüğü işyeri işçi baştemsilcisi AHMET ARIN

Anadoludan şahlanan ses

Röportaj: **MUHLİS KAYA** (İşçi)

Sevgili emekçi kardeşlerim.

Sizlere çalışan ve emeği ile geçinen insanları koruyan ve bütün dertlerini umumi efkârâ duyurmayı amaç bilen varlığımız olarak tanıdığımız ve bağlandığımız sendikamız Maden - İş sendikasının yayın organı olan Maden - iş gazetesine geçen sayıda yayınlanan Anadoluda her şey Ağalar için başlıklı yazımın devamı olan bu ikinci yazımda sizlerle beraber ve sizlere birşeyler verebilirsem ne mutlu bana! (kardeşlerim)

Anadolu deyince üzerinde Türk ve asil ve cesur mer ve müslüman insanların yaşadığı sessiz, ve sedasız bir şehir, bir çiftlik, bir bölge gelmektedir. Arkadaşlarım Anadoluda yaşayan insanlar evet hepsi Türk ve asil mert müslüman ve saf insanlardır. Her söylenen söze de inanırlar. Anadoluda Belediye muhtar seçimleri padişah devrinde olduğu gibi Akraba ve oğuldan, oğula ve babaya devredilmektedir. Her şey Ağaların emrindedir. Ağalar kendi çıkarları uğruna insanlara emir veren ve mahiyetinde çalıştırdığı esiri olan insanlardan alçakça menfaat, sağlayan, merhamet kılığına bürünmüş kendilerini devlete ve millete faydalı göstermeye çalışan hayvan sürüleri gibi sallanarak piyasada dolaşan hazır yiyici şiş göbekli, kalın paltolu, büyük cebli, Ağaların seçim oyunlarının bazılarını beraber okuyalım.

Devletin ve Anayasanın vatandaşa tanınmış olduğu oy kullanma yetkisi vatandaşın vicdanı ile baş başa kalarak istediği partiye verme hakkı maalesef Ağaların emir ve oyunlarına bağlıdır. Ağalar en çok menfaati kimden hangi partiden sağlıyorsa ve devletin baş arazilerinin tapularını ağaya vermeye göz yumuyorsa halkın oylarını o̅na verdirirler. Anadolunun halkı fakir yoksul ve borçludur borçları ekseriyetle tefeci olan Ağalardır. Bazı köylülerinde Ziraat bankasına borçlu olduğu görülmektedir. Seçim zamanı halktan derhal borcunun ödenmesini ister halk ödeyemeyince zengin ve tefeci olan fırsat düşkünü ağalar halka bir parti gösterirler ve o zenginler partisine bütün oyları kullandırırlar.

Türkiyemizin kazalarında kurulmuş olan Ziraat Bankasından para almaya halk çekinir çünkü arkadaşlarım ağalar oraya da bir tırnak atmıştır. Meselâ, bir vatandaş 200 lira borç alsa vadesi dolunca almış olduğu bor cu (400) lira olarak görmekte vatandaş şaşırmaktadır. Hiç bankadan para almayan vatandaşında, borcu çıktığı görülmüş ve çoğunluktadır. Zaten anadolu halkı okur yazarlığı tahsili ömründe göremez. Okul çağına gelen köylü çocuklara ilk okula devam eder ilk okulu bitirir birinci sınıf çoban yetişir veya büyük şehirlere istikbalini aramaya çıkar. Babasına ailesine üç beş krş. yardım yapma çabasına düşer burada banka davasından vaz geçmeyelim. Banka borcu ödeyemeyen vatandaşları haciz eder üçbeş dönüm arazisini satar gene ağa alır. veya faizli olarak borç para verir. veya vermiş olduğu borç bitene kadar kendine çalıştırır. Zaten bankadan o parayı alan, ağa, ödeyen gene, ağa mühim olan ağalığını muhafaza etmek halkı kendine köle yapmayı başarmak hatırını saydırmaktır.

Anadoluda adalet halini alan evlenmelerde başlık ödeme meselesini de ağanın gönlüne bırakılır ağa beş bin on bin fiat biçer damat namzeti çıkar evinden gurbet yoluna. Garipler yoludur türküsünü söyleyerek başlık parası kazanmaya koyulur; Üç beş sene silâya hasret kalır:

Burada da çok şeyler yazmak istiyordum ama bu kadarını kâfi gelir diyerek birşeyler anladığınıza ve öğrendiğinize emin kalarak son verdim. Gelecek yazılarımda da gene başka konularla dertleşeceğiz. İnşallah der, Maden - İş camiasına ve üyelerine samimiyetimi ve selâmlarımı sunarken her şeyin gönlünüze göre olmasını temenni ederim.